

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Mirovna pogajanja so na zelo slabih nogah. In bati se je, da se pr. čne znova s prelivanjem krvi na Daljnem Vstoku, ako Rusi ne sprejmejo predloga predsednika Roosevelta.

Japonci se trdo drže vojne odškodnine, dasiravno ne zahtevajo v kakšni obliki naj jo Rusi plačajo. Morda so tudi pripravljeni nekoliko odnehati, ali pod vsakim pogojem zahtevajo bistveno odškodnino.

Japonske križarke križajo ob obrežju Kamčatke. Japonci so zasegli ruski transportni parnik "Avstralijska".

Rusi se umikajo iz Koreje, za sabo pa podirajo mostove.

Rusija.

V Moskvi se je vršil kmečki kongres. Na zborovanju so bili delegatje iz 22 gubernij. Policija je skušala onemogočiti kongres s tem, da je zaprla več delegatov. Kongres se je pa v zvezi temu završil na neki pristani blizu Moskve. Na kongresu je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva splošno in enako volilno pravo za projektirani državni zbor.

Finca Prokopa, ki je dne 21. jul. t. l. ustrelil policijskega polkovnika Kremerčnika, je sodišče obsodilo na smrt. Proti tej obsodbi je 7.000 ljudi napravilo impozantno demonstracijo.

V Odesi je vojaški prokurator vložil pritožbo ničnosti proti izreku vojaškega sodišča, ki je dva mlada fanti in mlado deklaro obsodilo v 13-20-letno prisilno delo. "Človekoljubni" vojaški prokurator zahteva smrtno obsodbo, ker se je pri obsojencih našlo nekaj eksplozivnih snovij.

Najeti in plačani vladni morilci so v Bjelostoku umorili 40 Židov. Tudi v Rostovu so plačani morilci v vladni službi umorili več meščanov, ki so za gnilo Rusijo zahtevali reform.

V Čentohavu je v obližju cerkve nek mladi človek z revolverjem ustrelil dva policaja. Napadalec je ušel.

Iz Moskve se poroča, da sta armada in mornarica zrela za revolucijo. Višji častniki se boje, da prične revolucija v mornarici, ako se bo dalo usmrtiti punitarje z ladije "Knjaz Potemkin". Neki zapovednik bojne ladije, ki je imel odpluti iz Revala v Ljubo, je izjavil: "Kakor hitro zapustim luko, me bode moje moštvo umorilo. Mesto da bi drugim pomagal, bodem pa sam pomoči potreben."

Iz Lublina se poroča, da je general Remič sedaj mobiliziranem pešpolku "Bielavski" na vežbališču povedal, da bode odšel na morišče na Daljni Vstok, da se pa on tega pohoda ne more vdeležiti. Nakrat mu je iz vrst zadonelo nasproti: "Lopov! Strahopetnež!"

Sedaj je general potegnil revolver in zaklical nekemu korporalu: "Povej takoj, kdo je to zaklical." Korporal mu je pa odgovoril: "V naši stotniji ni nihče klical."

"Ti lažeš," se je zadr. general in ustrelil korporala. Ali s tem še ni bil zadovoljen "pogumni" general in streljal je drugič na mrtvega korporala. V svoji razjarjenosti je pa mesto korporala pogodil zapovednika stotnije. Po tem drugem umoru so pa vojaki planili na generala in ga strgali na drobne kosce. Sedaj so poslali kozake nad vojake. Ali vojaki so jih sprejeli s salvo in 130 kozakov je obležalo mrtvih. Še le drugi dan je pomiril general Smirnov vojake, da so mu izročili razkosano truplo generala Remiča.

Vsi ruski listi, izvzemši vladne liste in Sakserjevo gnojnico "Glas

Naroda", ostro kritizirajo projekt carja, batjuške glede državnega zbora.

Socialisti v Varšavi so odgovorili na projekt očke, carja s splošno stavko. Stavkujočim delavcem so se pridružili tudi železničarji.

List "Vedomosti" piše, da je očka, car s tem projektom uničil nado, da bode vlada se približala liberalcem. Ustavno vprašanje se je tem potom rešilo, da bodo v zbornici le taki podložniki zastopani, ki zagovarjajo avtokracijo!

Italija.

V talijanski zbornici je pred kratkim prišlo do hudih naprotstev. Neki konservativno klerikalni poslanec, Santini, ki misli, da se delovanje državnozbornskega poslanca najbolj izkazuje s tem, ako se kralju izkazuje pasjo udanost, je predlagal, da se na obletnico smrti kralja Umberto položi na njegovo krsto v imenu zbornice venec. Socialist Mont-Martini je pa zaklical govorniku: "Ne, vse zbornice!" Takoj je nastal nepopisen trušč. Vladi zvesti poslanci so protestirali proti temu klicu, na skrajni levi so pa socialisti in republikanci vpili: "Ne, vse zbornice!" Na eni strani se je čulo "živijo kralj", na drugi pa "živela republika!" Nemir je postal tako velik, da je moral predsednik zaključiti sejo, ne da bi se bilo sklenilo, položiti venec na krsto Umbertoa.

Hvalevredno je, da so radikalni poslanci nastopili kakor en moč in onemogočili izjavo pasje ponižnosti napram umrlemu kralju. Le škoda je, da niso še povedali, da je srnuta za vsakega človeka, zastopnika, da klečeplazi pred kraljem, navadnim lenuhom, ki živi na ljudske troške.

Švica.

Na zahtevo inozemskih vlad je zvezna vlada pričela vojno zoper revolucionarce raznih narodov. V raznih mestih stranujoči Italijani, Armenci, Bolgari, Rusi itd. so dobili zapoved takoj ostaviti Švico.

Res, lepa republika!

Nemčija.

Sedaj se uradno priznava, da je pl. Trotha, vrhovni poveljnik nemške armade v zapadni Afriki, izdal proklamacijo, da je vničiti vse Herere, da ni zapriniti otrokom in ženam.

To je pa razburilo tako javno mnenje v Nemčiji, da je državni kancelar Buelow zapovedal krvnemu psu Trothi preklicati omenjeno protičloveško proklamacijo.

Pred nekaj dnevi je vse nemško časopisje zagnalo silen krik, češ, da Angleži preko meje pregnane vstaške zamorce oskrbujejo z orožjem. Sedaj se je pa dokazalo, da je nemški kapitalist prodajal zamorcem orožje, da so tem ložje morili njegove rojake.

Pač čuden je patriotizem današnjih kapitalističnih patriotov. Denar ne smrdi, je njih geslo!

Tudi iz vzhodne Afrike prihajajo poročila, da se Nemcem slabo godi. Vlada je odredila, da dve križarki takoj odplujejo v vzhodno Afriko.

Norvegija in Švedija.

Predzadnjo nedeljo je ljudstvo na Norveškem potom splošnega glasovanja povedalo v ogromni večini, da se strinja z odpovedjo zveze s Švedsko. Sklepom švedskega državnega zbora stoji nasproti izid splošnega glasovanja Norvežanov. Naj se izteče vsa zadeva kakor hoče, pribita zgodovinska resnica le ostane, da so Norvežani v ogromni večini izrekli se za ločitev.

Ker se bode ločitev najbrže mirno izvršila, tedaj bode treba v bodočnosti odločiti, ostanje Norveška monarhija, ali pa dobi republikansko ustavo. Vplivni močje v mini-

sterstvu in parlamentu hočejo posaditi na tron, kakęga brezpomennega prince. Ljudstvo, posebno delavci so pa republikanskega mišljenja, dasiravno vsi napredni elementi dandanes priznajo, da so republike istotako reakcionarne kakor monarhije.

Delavci si morajo povsod sami izvojevati svoje pravice.

Turčija.

V Smirni so baje razkrili tajno zaroto. Mnogo zarotnikov so zaprli.

Če je le res? Najbrže je navadna turška ali pa častnikarska laž, ki so v dobi kislih kumar na dnevnem redu.

Ameriške vesti.

50 ljudi umorjenih.

Splošno presenečenje je napravila izjava pomožnega šerifa, J. G. Blackburna, da je pri požaru studentov surovega olja v Humblu, Tex., zgubilo najmanj 50 oseb svoje življenje. Po izjavi pomožnega šerifa je dalo oskrbnišvo vse izhode zastražiti po obožehih možeh, ki so prisilili vsakega, da je šel gasiti, ki je hotel ostaviti ozemlje gorečih studentov surovega olja. Strazarji so to povelje tudi točno izvajali, dokler niso uvideli, da se studentci ne dajo rešiti. Vsled tega je zgorelo mnogo oseb, ki bi se lahko rešile.

Prepričani smo, da se oskrbnikom-morilecem ne bo skrivil niti las na glavi. Za to bodo že skrbeli vsegamogočni toljarji.

Mnogomorilci.

Iz statistike zvezne trgovske komisije posnemamo, da je bilo v minolem fiskalnem letu pri železnihških nezgodah vbitih 10.046 oseb in 84.155 pa ranjenih. Kosmatega dohodka so imele železnice \$5.975.174,091, torej \$74.327.184 več, kakor v prejšnjem letu.

Pač tu komentarja ni potreba!

Svetnik—tati

Fred Mielka, oskrbniškega svetnika v Bellwoodu in predsednika evangelijske cerkve v omenjeni občini, so detektivji zasačili, ko je na Northwestern železnici kradel les iz železniškega voza.

Vboga pobožna dušica! Sedaj bode morala v špekamri premišljati, ako ni vsled tatvine izgubila tudi aboniran sedež v nebesih.

Konfuzno gospodarstvo.

Shouts, predsednik prekopne panamske komisije, se je vrnivši v New York, o preskrbljenju 20.000 delavcev pri prekopu napram nekemu častnikarskemu poročevalcu izrekel naslednje:

"Vlada je pričela takoj v začetku gradnje prekopa z izkopavanjem. To je očitna napaka. Vlada bi morala skrbeti v prvi vrsti za svoje vslužbenice. Resnica je, da delavci niso dobivali pravočasno svojo plačo in da je bil tovorni promet zelo oviran. Radi tega je primanjkovalo živeža in cene so šle kviško.

Da se temu opomore, so se ustanovile postaje za oddajo živeža delavcem. Vsaki delavski tabor ima tako postajo. — Še sedaj je v Kolonu 6.000 ton tovora, katerega je treba odpeljati.

Panamsko železnico spremeniti v štirirtno je nemogoče kar čez noč. Sedaj je okoli 10.000 vslužbenecv na Panami."

Ta izjava predsednika panamske prekopne komisije pove odprto, zakaj so delavci na Panami stavkali.

Grabeži na delu.

Kako so pisali naši meščanski in patriotični častnikarski hlapeci, ko so je doznalo, da so ruski častniki kradli kakor srake. Kako hinavsko so

se trkali po svojih junaških in moških prsih, ko je brzojav poročal, da so pobožni angleški uradniki in častniki v burski vojni goljufali svojo domovino za ogromno svoto. No, in sedaj? Dobovatelji za vojaške čepice in rokavice so v naši slavni ameriški republiki v soglasju z raznimi dobrotljivi vladnimi inšpektorji odkrivali se vseh konkurentov. Na ta način so republiko okradli za \$150.000. Preiskava, katero so proizročili dobavatelji s tem, da so se med seboj prepirali za plen, je pa dokazala, da je 50 odstotkov čepic in rokavic manj vredne vrste, ki nikakor ne odgovarjajo pogodbi.

Sleparstvo povsod! Stoletje sleparstva in goljufije bodo lahko po vsej pravici imenovali bodoči rodovi današnje stoletje napredka in kulture. A še bolj se bodo čudili bodoči rodovi, da so osleparjeni ljudje mirno prenašali goljufije teh sleparjev — notoričnih lopovov!

Sanje.

"Na jugu je polje za delo zamorcev. Tam morajo rešiti vprašanje pasme, ako se posvetijo produktivni trgovini, posebno pa poljedelstvu, rudniarstvu itd. — Na jugu so tudi vrli možje, dasi o njih malo slišimo, ki so pripravljeni delati za nas."

Tako, je govoril v Washingtonu, D. C., na zborovanju narodne trgovske lige zamorcev znanj zamorski apostol Booker svojim tovarišem po pasmi.

Ako bi se ta nasvet upošteval, da bi se poslalo vse zamorce na jug, bi se le ustvaril za zamorce velik geto na jugu. Kam taka dejanja vodijo, vidimo pri Zidih, ki so še dandanes v mansikateri državni plemu za sebe. Za zamorce ni rešitve v tem, da se ločijo od belopoltnožev, ampak da stremijo za tem spojit se v eni pasmi. Zanašati se na peščico ljudi na jugu, in od njih pričakovati rešitev zamorskega uprašanja so pa le prazne sanje, ki se ne bodo nikdar uresničile.

Blazev žegen za delavce.

Na konferenci, ki se je dne 21. vršila v Chicagi, so se posvetovali o spremembi colninskega tarifa. Na tem posvetovanju so se posebno trudili, da bi dognali, je li potrebno v interesu tvorničarjev veleživno-rejcev in veleposestnikov, spremeniti carinske pogodbe z raznimi državami.

V interesu industrije in njene sestrice trgovine je dandanes vsa svetovna politika. Ako se v Avstriji govori o ameriški nevarnosti, potem se misli na ogromni ameriški izvoz in industrijo. Ako meščanski listi pišejo o zlati bodočnosti Kitajske, potem mislijo le na neomejen izvoz evropskih in ameriških izdelkov na Kitajsko. In radi tega vidimo, da dandanes v mnogih slučajih nadomestuje krvavo vojno carinska vojna, ki isto tako občutno zadame revnejše sloje.

Troške za take vojne vedno plačujejo le delavci, ker se jim draže živila. Zastopniki industrije in trgovine nikdar ne mislijo na splošen blagostan, ako zahtevajo medsebojne pogodbe z drugimi deželami. Le ti stremijo za novimi trgi za svoje izdelke, da si s tem pomnože svoje dohodke. Dohodki delavca nimajo s tem nič opraviti. Delavec v jako ugodnem položaju komaj toliko zasluži, da preživi sebe in svoje.

Tudi konferenca v Chicagi se ni bavila z ničemer drugim, kakor s tem, kako bi povišala dohodke industrialcem in veleposestnikom. Delavci nimajo od te konference pričakovati ničesar.

Policijska nesramnost.

Policija je v New Yorku na voglu East Broadway in Jefferson ulice s silo razgnala shod socialistične

stranke. Policija je aretirala tri govornike, in sicer Algernon Lee-a, kandidata za župana in urednika lista "The Worker", optikarja Salmon Fieldmana in lekarnarja Wm. Karlina. Vsi trije so obtožbeni po paragrafu 451 kaz. zak., ki prepo-veduje obdržavanje nezakonitih shodov — tacih shodov, za katere je treba imeti posebnega policijskega dovoljenja.

V Ameriki bode kmalu svoboda pobegniti k divjakom.

Blazneži ne odnehajo.

Gostilno E. Towersa in J. Unsera na Sherman cesti, vprav na meji Kansas City so blazni temperenčniki zapalili.

Nashe oblasti, ki navadno požigalce in dinamitarde oistro kaznujejo, povsem mirno gledajo kako fanatiki in blazneži v Kansasu z dinamitom in ognjem uničujejo gostilne. Med temi fanatiki in blazneži je tudi mnogo "uglednih" državljanov in državljanek, radi tega tudi gosposka te požigalce in dinamitarde prijemlje z rokavicami.

Denarju se klanja tudi gosposka.

Kapitalistični umori.

V kamnolomu "Lehigh Potland Cement" družbe v obližju Allentowna, Pa., se je zrušila velikanska skala. 12 delavcev je mrtvih in 6 pa težko ranjenih. Ameriški častniki poročajo, da so sami "Slavonci". Najbrže so Hrvatje ali pa Slovenci.

V Berkeley-u, Cal., se je razletel dinamit v poslopju "Judson Dynamit" družbe v Point Isabella. En človek vbit, 12 pa ranjenih.

V Cincinnati-ju, O., je na križišču Mitchell Ave. zavozil brzovlak v voz električne ulične železnice. Tri osebe so mrtve, deset pa ranjenih.

V Santa Ani, Cal., je osebni vlak trčil ob tovorni vlak. Šest oseb je mrtvih.

V Springfieldu se je zrušil most v Mildred parku. Dve osebi sta težko ranjeni.

Torej 22 oseb in 30 ranjenih v enem samem dnevu. Morilci in roparji pojdite se solit! Ameriških kapitalistov ne dosežete v morjenju! Mi se ne čudimo, da cestnemu roparju v Ameriki ni vredno človeško življenje piškavega oreha, ko vidi da kapitalisti — morilci uživajo najvišje družabne časti.

Revolta.

Svobodomiselní češki list "Volnost" v Clevelandu je prinesel o razporu v slov. župniji sv. Vida v Clevelandu, ki je nastal mej župnikom Hribarjem in župljani naslednjo notico:

"Škof je pripravljen poravnati razpor, ki je nastal mej župnikom fare sv. Vida in župljani. Škof je naročil naj izvolijo odbor petih mož, v katerem pa ne smeta biti Anton Grdina in Frank Skul, ker sta voditelja nezadovoljnejev. Temu nasproti so pa izjavili župljani, da morata biti v odboru omenjena rojaka, ker so jima razmere v fari najbolj znane. Ako se ne ugodi njih želji, da ne puste farja več v cerkev."

Mi ne vemo, kaj je zakrivil župnik Hribar, da so se krotki slovenski župljani vzdignili proti njemu, ker o tej aferi še nismo dobili poročila.

Kolikor je nam Hribar znan, le vemo, da je velik prijatelj ameriških tolarije, da je iz vbzoh rojakov, ki si s težkim delom služijo svoj kruh v tvornicah v Clevelandu, izprejal v kratki dobi lepo premoženje, mejtem ko so rojaki-delavci ostali siromaki. Ako bi Hribar nobenega družega greha ne imel nad sabo, tedaj že zadostuje, da se mu da brco, da se ga požene iz fare. Duhovniki, ki iščejo nebesa na tem svetu, na drugem jih pa obetajo delavcem, so izgubili pravico imenovati se Kristove naslednike.

Ob propadu.

Piše Josip Logačar.

Klečeplaztvo ni v lepem cvetju le napram lastnemu vladarju, ampak tudi napram tujim vladarjem. Se ni dolgo go je godba v Zoprtu pri Dancigu intonirala rusko himno. Proti intoniranju te himne je pa protestiralo nekaj mladih Poljakov. Takoj so servilne kreature pozvale Poljake v mestno hišo, kjer se jim je povedalo, da jih bodo odgongskim potom poslali preko meje, ako svoj protest obnove. Ali to svabilo se ni zadostovalo lakajskim dušam v mestni hiši. Nekaj dni kasneje je godba v zdravilišču sredi programa zopet intonirala rusko himno, ko je na vrt prišlo zadostno število policajev. Tako se tudi pruski policijski patriotizem klanja pred ruskim carjem, batjuško, kar le dokazuje, da je servilizem prešel vsem narodom v meso in kri.

In takih servilnih kreatur ne manjka tudi med Slovenci, ki so za skledo leče izdali svoja načela, ki so iz osebnega koristolovstva pripravili palmiti druge ljudi v nesrečo.

Znani Šuklje, podomače grajščak iz Kamna, sedaj klerikalni državnozborski poslanec najtemnejše vrste, je leta 1870 v "Zvonu" v razpravi "Pravi uzroki francoske revolucije" zapisal te le značilne stavke:

"Aristokraciji rokodelstva nasproti se je osnova proletarijat, ki se je v onih dnevih velike kervave prekucije strašno, toda pravično maščeval nad svojimi tlačitelji. — Vsak misleč človek se mora prepričati, da v razmerah, kakoršne so bile tukaj popisane, moral je francoski narod narod materialno in moralno propasti in pobarbariti se, da ni še o pravem času glav in udov otel prevrat: revolucija je bila etična potreba!"

Tako je mislil Fr. Šuklje leta 1870. Vprašajte ga danes kako misli o pravih uzrokih francoske revolucije in grajščak iz Kamna se bode odrezal, da je bilo to, takrat v "Zvonu" le pomota. Šuklje je postal v državni službi vse ideale v morje, da je tem ložje plezal po lestvi navzgor. Iz navdušenega revolucionarja se je spremenil v servilnega hofrata, da je napolnil svoje žepce z denarjem, ki je izsesan potom davkov iz kmeta in delavca. Fr. Šuklje je storil to, kar on trdi, da je povzročilo francosko revolucijo. Postal je parasit liki parasitom v francoski državi pred revolucijo ali v močnem rimski državi ob nje propadu. Dandanes dobiva eksrevolucionar 5.000 glid. letne penzije, poleg dohodke državnozborskega poslanca, Vzlic temu, da leži parasitsko življenje hofrata Šukljeja kot odprta knjiga pred vsemi Slovenci, ki količkaj mislijo s svojimi možgani, so slovenski kmetje vsled hlapčevske ponižnosti do duhovščine izvolili tega parasita državnozborskim poslancem. Ali hočete še večji dokaz servilnosti v slovenskem narodu?

Vse, o čemur nam pripoveduje svetovna zgodovina o propadu močnega rimske države, gledamo in vidimo tudi v današnji človeški družbi. Klečeplaztvo, lizunstvo, vohunstvo, parasitstvo, orgije združene z lukulskimi pojedinami — vse najdemo tudi v današnji človeški družbi.

Človeška družba je danes skozin-skoz gnila, korumpirana in trhla. Kar se nam kaže kot red, je v resnici gorostasen nered. Na milijone ljudi dela in dela, da le pešica ljudi brezmejno uživa. Mej tem ko milijoni ljudi počasnno in sistematično lakote umirajo. Človeška družba je dandanes ob propadu. Nje stebri so trhli in gnili in le malega sumka je treba da se ta družabna stavba zruši in podere in pokoplje pod svojimi razvalinami vso parasitsko svojat. In to je etična potreba, ako se hočem izraziti po Šukljeju!

Konec.

Prosim vse tiste, ki so mi v soro-du, da se me spomnijo, kedar bodo imeli kaj evenka v žepu. Ako bi ta blagohoten opomin o-stal glas vpijočega v puščavi, jih bom pa z imenom prijavil v vseh listih. A. Krishna. Oat Hill, Cal.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Ponatis iz "Slov. Naroda"

I.

Francozi gredo! Ta klic je koncem meseca marca l. 1797. begal celo kranjsko deželo, sosebno pa še Ljubljano. Ta je bila šele nekaj let poprej podrla vse svoje stare utrdbe in zdaj ni bila več v stanu, kljubovati bližajoči se francoski armadi, tudi če bi bila imela za to poguma.

Pred Francozi je trepetalo vse prebivalstvo, zlasti pa uradniški in duhovniški krogi. Odkar se je zagnalo, kako zmagovito prodira Bonaparte v Italijo, odkar je prišlo v Ljubljano nad petdeset avstrijskih generalov in drugih višjih častnikov, ki so od tod nadaljevali svoj beg proti Dunaju, od tedaj je rasla vznemirjenost od dne do dne neprestano in se končno izpremenila dne 31. marca v pravo paniko.

Ta dan, malo pred poldnevom, je po Tržaški cesti prijezdilo v naglem diru trideset francoskih chasseurjev, katere sta vodila dva častnika, Kmetje in meščanje so bežali pred to četo na vse strani, se zaklepali v svoje hiše in se poskrili po kletih. Kakor plamen je šla po vsem mestu vest, da so Francozi že prišli, in trepetaje so ljudje pričakovali, kaj da se z njimi zgodi. Preprosti ljudje so bili prepričani, da jih Francozi oropajo do golega in da napravijo iz Ljubljane drugi Betlehem.

Francoska četica je jezdila naravnost pred mestno hišo in se tam ustavila. Kapitan, ki je četo vodil, je šel s svojim pobočnikom na rotovž. Pogledal je v to in v ono sobo, a vse so bile prazne. Končno je našel v mali sobici starega slugo, ki je strahu skoro omedlel, ko sta stopila pred njega francoska častnika. Le iz teža je kapitan pripravil starčka od tega, da mu je odgovarjal na njegova vprašanja. Francoški kapitan je lomil nekoliko nemščine in nekoliko italijanščine in se je na ta način porazumel z mestnim slugo.

— Kje pa so župan in mestni uradniki, je vprašal kapitan starega moža.

— Vaša milost —

— Kdo je milost? ga je osorno prekinil francoski častnik. Jaz sem kapitan Fresia — lahko mi tudi rečete citoyen Fresia — ali časi, ko so eni ljudje milosti deliki, drugi pa jih prejemale, so minoli. Vsi smo enaki. Liberté — égalité — fraternité — svoboda, enakost, bratstvo — to so načela, ki jih hoče francoski narod z mečem uveljaviti v celi Evropi. Zapomnite si to!

Lice starega sluga se je bilo med tem govorom francoskega kapitana nekako zjasnilo in veselo je prikimalval načelom: liberté, égalité, fraternité.

— Slišal sem že o tem, gospod kapitan, je dejal premišljevale, ali verjel nisem, da je to res. Naši gospodje —

— Zdaj mi povejte, kje so župan, mestni uradniki in mestni odborniki.

— Vsi so zbežali, je odgovoril stari sluga. Vi še niste bili na Novem trgu (sedaj je to Turjaški trg), ko so ljudje že kričaje tekli mimo mestne hiše in vplili: Francozi gredo! In tedaj so uradniki pustili svoje pisarije in nekateri celo svoje klobuke ter bežali ali pa se poskrili.

— Zakaj se nas tako boje? Nismo roparji! Ali mar Francoze tako sovražijo?

— Sovražijo vas samo avstrijski oficirji, avstrijski uradniki in duhovniki, meščanstvo se vas le boji, ker se toliko pripoveduje, kake grozovitosti da uganjate. Že od novega leta nismo v cerkvi slišali drugega, kakor da ste roparji in brezverci in Antekristovi sinovi.

Častnika sta se snejala tej novici in kapitan je vprašal:

— Kako pa sicer mislijo ljudje o nas?

— Pravzaprav so želeli, da bi Francozi zmagali. Rekli so, da se potem tudi pri nas razmere zboljšajo. A glasno si tega seveda niso

upali povedati, saj je pri nas vse polno vohunov in če kdo le z besedico izrazi kako nezadovoljstvo, ga takoj zapro.

Kapitan Fresia je naredil konec temu pogovoru. Naročil je slugi, najpošče župana in mestne odbornike in skliče kolikor mogoče meščanstva, sam pa se je s svojim pobočnikom vrnil na mestni trg k svojim vojakom, okrog katerih se je bilo zbralo že nekaj ljudi.

Trajalo je precej časa, predno je mestni sluga našel nekaj mestnih odbornikov in odličnejših meščanov ter jih pregovoril, da so prišli pred mestno hišo. Izmed duhovnikov je prišel samo eden, kanonik baron Taufferer.

Tej množici je kapitan Fresia naznanil, da pride francoska armada v dveh dneh v Ljubljano. Mesto bo moralo vojaštvo nastaniti in preživljati, vojni zapovednik pa bo skrbel, da bo zavarovana vsakega prebivalca osebna varnost in zagotovljeno njegovo imetje.

Tovarnar Desselbrunner je to francosko prečitano naznanilo raztolmačil navzočnim množici v slovenskem in v nemškem jeziku, na kar je kapitan Fresia s svojim vojaštvom zopet odjezdil iz mesta.

Komaj so bili Francozi odšli, začel se je splošen beg. Prvi je pobegnil škof Brigido in njemu so sledili kanoniki in drugi duhovniki, uradniki in tudi nekateri amovitejši meščanje. V mestu je vladal velikanski šum. Voz za vozom je odhrdral mimo Sv. Florijana, ker so begunci šli vsi na Hrvaško. Ostali so v mestu skoro samo taki meščanje, ki so skrivaj simpatizirali s Francozi, in pa preprosto ljudstvo, ki je bilo po cerkvenih propovedih in raznašanih govoricah sicer močno zbegano, a se iz naravnih vzrokov ni moglo umakniti iz Ljubljane.

To meščanstvo, ki se je bilo navzelo idej velike revolucije, je sedaj,

ko so se bili Avstrijci umaknili in so se bližali Francozi, nekoliko svobodneje dihala. Sedaj ni več svojih nazorov tako prikrivalo, kakor prej, ko je za vsakim vogalom tičal kak avstrijski vohun in je bila vsaka nepremišljena beseda kaznovana z ječo in z verigami.

Medtem, ko je vsak čas kaka visoko natovorjena kočija odpeljala iz mesta nekaj pred Francozi bežečih rodovin, je v gostilnah zavlada- lo živahno življenje. Povsod se je razpravljalo o prihodu Francozov in ugibalo o posledicah francoskih zmag.

Najglasnejše razprave so bile v gostilni Antona Božiča v Židovskih ulicah št. 232 (kjer je dandanes gostilna "Pri roži"). Tu so se takrat shajali mestni očetje in odličnejši meščanje na modre pogovore in na vesele zabave in tudi mlajši ljudje iz boljših rodovin so bili tu redni gostje.

Na večer onega dneva, ko je bil prišel kapitan Fresia naznaniti prihod francoske armade, je bilo v Božičevi gostilni posebno mnogo gostov. Zbrani so bili med drugimi

veletržec Damjan, tovarnar Desselbrunner, odvetnik dr. Repič, odvetnik dr. Rus, trgovec Galle, učitelj Andrej Kopitar, hišni posestnik Anton Podobnik in kanonik baron Taufferer. Ta večer je bil tudi prvič med njimi sin Antona Podobnika, Konrad, ki je študiral na vseučilišču v Padovi, a je bil vsled vojne v Italiji primoran, se vrniti v Ljubljano.

Pogovor v Božičevi gostilni je bil že jako buren, ker je bilo v družbi nekaj ljudi, ki se niso mogli sprijazniti z novo dobo.

— Gospodje, se je čudil kanonik baron Taufferer, jaz vas res več ne poznam. Vedno sem mislil, da ste dobri avstrijski patrijotje, udani cesarju Francu in domovini, danes pa vidim na svojo žalost, da ste pravzaprav sami prikriti republikanci in Jakobinci.

— Pri črevah kralja Davida, se je oglašil vinski bratec Andrej Kopitar, to je sveta resnica! In ko bi nas slišal kak vohun, bi bili še danes vsi skupaj na gorkem. Prava sreča, da so Francozi pred vratmi. (Pride še.)

Gospod JOHN STEFANICH

naznanja slovenskemu občinstvu, da je sedaj vposlen pri

Yondorf Bros

365 367 Blue Island Avenue Chicago, Illinois

in bode vesel, ako ga njegovi stari in novi prijatelji obiščejo. On jim bode postregel vedno z najboljšimi oblekami, klobuki, itd. po primerno nizkih cenah.

NIČ VEČ BOLEZNIJ, — NE HIPNIH, NE KRONIČNIH! Nov in velikanski zdravniški zavod v New Yorku.

Dela čudovita ozdravljenja.

Na stotine ozdravljenih. Nobena prevara. Njih spričevala in zahvale so potrjene od javnih notarjev, ter so bistven dokaz o sijajnih zmognostih profesorjev.

Berite to kar potrjujejo osebe, katerih slike vidite tukaj. Njih imena in naslovi so vsakemu na razpolago.

Od blizu in daleč

može in žene, mladeniči in starčki, dečki in otroci, priznavajo ozdravljenje po zaužitju zdravil tega zavoda. Vspreh tega novega običja le v tem, ker ima svoj poseben zdravniški zbor raznih specialistov za vsaktero sledečih bolezni: Ravmatizem, srčne hibe, nalezljive bolezni, kožne bolezni, očesne, ušesne bolezni, bolezni v nosu, grlu in prsih. Ako zgubljate lase, če vas boli želodec, dalje, za spolske bolezni, za hemeroide, odvrenenje kakega uda, kapljavico, sifilis, impotenco, neredno mesečno čiščenje, krvne in trebušne bolezni, oslabele telesa in vsakojake druge bolezni.

Universal Medical Institute New York

Jaz spodaj podpisani potrjujem s tem drage volje, da sem več mesecev trpel na slabostih, vednemu glavobolu in otrpnenju križi, tako, da mi je bilo življenje neprestano trpljenje. Danes pa sem hvala Bogu popolnoma zdrav po jednomesečnem uživanju zdravil, ktere sem prejel od Universal Medical Institute.

Jaz dam s tem spričevalo — kot dokaz moje udanosti in visokega spoštovanja zdravniške vede imenovanega zavoda in dovoljujem, da se priobči to pismo z mojo sliko po časopisih.

V znak zahvale srčno udani
Frank Tulliovič, — Springfield Ave,
Grantford, N. Y.

To spričevalo je bilo podpisano v
mojej prisotnosti 8. septembra leta 1903.
Nikola Grill, Notary Public, 99 Grand St.

Dragi gosp. doktor iz Universal Medical Instituta v New Yorku.

Srčno se Vam zahvaljujem za Vašo uspešno zdravlila, s katerimi ste ozdravili mojega malega deteta. Vi ste otroka ozdravili popolnoma po jednomesečnem zdravljenju, dasi mu ni mogel nijeden zdravnik več pomagati.

Sprejmite dragi gospod zdravnik, moje najiskrenjše zahvalo. Zajedno Vas pooblašam, da prijavite moje pismo v časopisih s sliko mojo in mojega deteta. Zagotavljam Vas da Vas hočem priporočiti vsakemu bolniku, najsi trpi na katerikoli bolezni.

Ostajam vedno udana in hvalefna
Ida Rutilsky — 3 — 116 — Dimley Pa.

Za vsakovrstno bolezen poseben zdravnik!

Za vsacega bolnika se posvetuje cel zdravniški zbor zdravnikov, osobito se pa ravna po nasvetu dotičnega zdravniškega specialista.

To Vam dokazuje in jamči ozdravljenje ker Vam dotični specialista predpiše ravno ista zdravlila, ktera je vže prej stoterim bolnikom jednake vrste poslal z dobrim uspehom.

Če imate priliko, posetite nas v New Yorku osebno ter poskusite za enkrat zdravljenje s pomočjo našega imenitnega patent. električnega stroja „Statie“. Ta stroj učini izvrstno in zdravi: revmatizem, gobe, nervoziteto, impotenco, ter oslabele organizma.

ZAUPAJTE NAM — MI VAS NE VARAMO. — REDKO KEDAJ JEDNAKA PRILIKA ZA OZDRAVLJENJE VAŠE BOLEZNI V KRATKEM ČASU.

NASLOV:

Universal Medical Institute,

30 W. 29th Street, New York, blizu Broadway.

PRVA URE: Vsak dan od 10. do 1. ure pop., ter od 2. do 6. ure pop. — Ob torkih in sobotah od 2. ure dop. do 5. ure pop., in od 7. do 8. ure večer. — Ob nedeljah od 10. ure dop. do 1. ure pop.

Iz stare domovine.

Letna boče letos dobra. Zimska žita so lepa. Prva košnja sicer ni dala obilo sena, pa ga je že toliko, da smemo zadovoljni biti. Je preveč sponaladi deževalo. Zdalej ni bilo kaj prida trave. Pred kresom je šlo dosti ljudi kositi. Deževje je pa več kakor teden dni trajalo, vsled tega se je veliko sena pokvarilo. Potem je pritisnila huda vročina — do 30° R. v senci. Bati se je za otavo. Pozno smo zaradi dežja s košnjo končali; otava nema dosti časa rasti. Vinogradi so dobro odcveteli, dasi je deževje nagajalo. Vino bo letos nemara prav dobro. Vipavci pričakujejo prav dobrega. Na dolenskem pa tudi ni treba tožiti zaradi vinogradov. Če bi le toče ne bilo. Po nekod je že bila. Sadja letos ni. Nekaj hrušk v zavetnih krajih in nekaj sliv bo. Hmelj je v lani v savinski dolini baje našim tamšnjim kmetom dal skupička čez dva milijona goldinarjev. Letos tudi dobre kaže. Savinski hmelj je na jako dobrem glasu. Zdaj začnejo kmeti hmelj saditi tudi po drugih krajih. Hmelj je trgovska rastlina in ima svetovni trg. Nekateri naši kraji so jako ugodni za hmelj. Tobak bi tudi izborno rastlel v Belikrajini. Tam je italijansko obnebje spomladi in po leti. Zvedenec, ki živi v Bosni, je rekel, da bi tobak v Belikrajini najboljše rodil. Ali naše vlade ne dajo dovoljenja za pridelovanje tobaka. — Bog ne daj, da bi si pomagali Slovenec! Če bi edenkrat Slovenec zobe pokazal, morda bi se zmislili za to ponižno, z vsem zadovoljno slov. revče. Pa je ventil odprt, Amerika, tje odpotujejo nezadovoljni ljudje in vlada ima ljub mir.

Mlekarske zadruge snuje kmetijska družba na Kranjskem. Te zadruge uspevajo. Kmet sam jih ustanovlja po navodilih kmetijske družbe; tej družbi zaupa, in sreča je v teh podjetjih. Na Gorenjskem, Notrjanskem je že precej zadrugnih mlekarn. Če bi le že tudi z njimi začeli slov. Štajerci, ki imajo najboljšo klajo in že zdaj dobre pasmi goveje živine. Dolenjci nimajo dosti sladke mrve, ti bi morali izsušiti prej svoje travnike. Država nima za take produktivne naprave denarja. Tedaj je to izsušenje mogoče le po zadrugi. Stalo bi na pr. izsušenje sveta na Dolenskem milijon kron, svet bi pa potem bil več vreden za 10 milijonov. Dolenjci bi morali snovati zadruge za prirejo prešičev in zadrugno mesnico, bilo bi s tem pridobiti večji denar. Mleko od krav bi služilo prireji prešičev. Zraven bi lahko imeli zadruge za rejo kuretnine, jajca, raci, pišeta, kapuni imajo po vsem svetu dobro ceno. Dolenjec bi moral opustiti rejo konj. Prav malo mu ta reja nese. Navadno rodi Dolenjec polukrvne, konje na dolgih nogah. Ti so pa že v mladosti pohabljeni, ako se ne pazi na nje. Ob Savi, v Cirkljah so nekaj časa držali male žebce pingavce. Prav lepa zarezja je prišla od njih. Zdaj so pa te žepce zopet stran dali. C. kr. poljedelski erar hoče skrbeti za rejo za vojaštvo pripravnih konj. Ali to ni prav, malo konj se proda vojaštvu, majhni pingavci bi pa kmetu dobro delali in nesli lep denar, ker imajo v mestih in mej kmeti dobro ceno. Zdaj ne pride več na to, da so konji hitri, zdaj so avtomobili, kolesa, železnice glavna prometna sredstva.

Veleposestva na Slovenskem ne morejo več delati. Ne dobijo več delavcev. Tudi ženske ne, ker morajo ženske na svojih posestvih tudi možka dela opravljati; močni možejo so v Ameriki ali v Vestfalni na N. mškem. Dosti je že veleposestev razparceliranih, pa še ostala bodo prišla v kratkem na razprodajo po parcelah.

Tako je prav. Zemljo naj ima isti na razpolago, ki jo obdelati zna in more. Tudi večje kmetije se ne bodo mogle držati. Brati, sestre kakega večjega kmeta ne ostajajo več doma, — svet je velik in zasužki so po mestih, v fabrikah boljše, — tudi je tam boljša hrana, več razveseljavanja, — in tako tudi večji kmet ne bo mogel zmogli vsega dela, ki je potrebno za obdelovanje 50—100 oraov zemlje. Z mašinami se pa v malo ravnam slov. svetu ne da

dosti opraviiti.

Hoste Slovenci močno sekamo. Hrastovine že skoraj ne bo za drag denar dobiti. Železniške proge in les za brodovja so nam vzele našo jenkrat lepo hrastovino. Hrast počasi raste. Smrek se dosti sadi, tako da bo čez leta zopet lep zagrozen svet na Slovenskem. Ali bukovje, hrast daje drugo listje, isto ima do brotljivo delo v naravi, več vode vzame vase, več kislega oddaja, več vlag. in dobro zemljo napravlja. In nastelji je veliko vredna. Brez živine kmetija ne velja, ta pa rabi nastelji in polje moji.

Živino smo mi Slovenci precej popravili. Buše so zginele in lepi volji prihajajo na sennje. Tudi svinčeta angleško pasmi s kratkimi nogami, glavami, ki tekom leta zrastejo do masti, so pregnala dolgo nožne z dolgimi glavami, ki so bila počasne rasti in slabe reje.

Naša kmetija napreduje, dasi jo zdaj skoraj le ženske kviško držijo. Dosti imamo poljedelskega sveta; 150 tisoč možkih je vsako leto na tujem; — in Slovencev nas je le 1½ milijona; recimo 600 tisoč možkih in mej temi 300 tisoč odraslih in vendar je vsako leto vse lepo obdelano. Naše žentvo je pridno; je varljivo in če drugače ne gre, se ne ustraši kose in pluga. Le škoda, da uničuje slaba reja in prenaporno delo lepoto našega ženstva. Tudi v krajih, v katerih so nekdanj menihi živeli in je bilo tam najlepše ženstvo, pojemlje lepota istega. Prav lepo je le še v savinski dolini. Tam je kmetija bogata. Može, ki so v Ameriki, naj ne mislijo, da imajo ženske doma nebesa. Revce so, dela veliko in z otroci je tudi opraviiti. Le pošiljajte ženicam dosti dolarjev, pa stem, da si kupijo kaj mesa, da sebe in otroke bolje redijo. Na Danskem pride na človeka na leto površno 98 kil mesa; tri četrtine prebivalstva je tam kmet. Računite, koliko mesa sne naš kmet! — Po teh kilah mesa se pa ravna vse drugo: pamet, moč, lepota telesa, zdravje, zadovoljnost i t. d. Boljše je meso jesti, nego piti bodi kako opojno pijačo. Ista nima nič tehničnih snovi. Ista razdira telesne, duševne moči. — Naš človek preveč pije opojnih pijač in celo žganja, ali le špirit z vodo namešanega; je malo in to manj tečnega. Telesno hiranje našega človeka je tedaj razumljivo, pa tudi duševno. Alkohol mori duševne moči. Našega kmeta je dosti v ječali. V pijanosti neumno ravna; jo naši fanti in tudi može.

Je žalostno, ako se pomisli, da je toliko čvrstih mož, mladeničev v tujini, toliko v zaporih in toliko pri vojaki. Čudež je, da je naša zemlja še dobro obdelana in podjedelski svet tako drag.

Steelton, Pa.

17. avg. 1905

Naš župnik je jako zvita in "učena" glavica. Naprosil je nekaj rojakov, da so hodili od hiše do hiše beračiti za cerkev.

Župnik je mislil, da bo dobival denar od podpisanih kar v tvorniškem uradu. In sicer bi moral vsaki delavec dajati enodnevni zaslužek na mesec za nepotrebno stavbo. Ali sedaj je šlo vse rakom zvižgat, ker se ni podpisalo 300 mož, ki bi bili pripravljeni žrtvovati za suženske verige enodnevni zaslužek v mesecu.

Kjer so može zavedni, ne sedejo na limanice duhovnikom — pravim zaveznikom kapitalistov, ki delavce uče, naj čakajo na plačilo v nebesih, da jih kapitalisti tem lože odirajo na tem svetu.

Zaveden delavec.

DNEVNI KURZ.
100 kron avstr. velj. je \$20.50.
Temu je pridjati še 10 centov za poštnino.

Knjiga "OPATOV PRAPOR-ŠČAK," spisal F. R. je izšla. Ta zanimiva zgodovinska povest je izšla kot podlistek v "Slov. Nar." in "Glas Svob". Knjiga obsega 211 strani in stane 50c. poštnine prosti.

Kdor želi knjigo prodajati, naj se zglašuje za pojasnila pri upravnistvu "GLAS SVOBODE".
683 Loomis St. Chicago, Ill.

POSEBNI OGLAS.

Nova prekomorska črta—Sredozemsko in Adrijansko morje. —

Cunard Line.

ustanovljena leta 1840.

S 26. aprilom 1904 so pričeli pluti parniki Cunard Line iz New Yorka preko Neapolja v Tret in Reko.

Parniki plujejo iz New Yorka:
Slavonia (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 10,605 ton) dne 29. avg. t. l.
Pannonia (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 9,851 ton) dne 19. sep. t. l.
Kasneje odpluje vsakih 14 dni en parnik.—Pri naših agentih dobite vozne listke po najnižji ceni. Tretji razred je opremljen z vsem modernim komfortom. F. G. Whiting, ravnatelj na Dearborn in Randolph ulici, Chicago.
Se lačjeje agentje!

Slovenci, če imate opravke v mestu zglasite se pri

B. Režabek-u,

283 Seneca St. Cleveland, O.

Tu dobite vedno sveže pivo, fino vino in žganje, pa prost prigrizek.
Naročeno kosilo 15. centov.

Rojaki v Clevelandu in okolici
pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžno pisma, prošnje radi vojaščine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno proti odškodnini poštnine.
William Sitter

26 Franklin Extension
Lakewood, Ohio.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
52—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,

da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni

Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglašite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

Delavnost!

BODIMO DELAVNI! Bodočnost pripada podjetnim in pogumnim. Stojčea voda postane kmalu kalna. Oni, ki stojijo mirno, zaostane na svetovnem pozorišču za drugimi, ki se energično pomikajo naprej. A le samo zdravi morejo biti delavni. Zato varujte dobro svoje zdravje. Posebno bodite oprezní pred želočnimi bolezní, ki so tako škodljive umstvenemu in telesnemu položaju človeka.

Severov želočecni grenčec

je pravi lek zoper vse bolezni želočca. Ta grenčec je že zadobil slavno ime kot jedini lek, ki pomaga nasproti vsem nepravilnostim, da prebavni organi bolj pravilno in redno delujejo. Ta grenčec vzbudi močan, a naraven apetit, olajša bol v želočcu ter tvorja prijetno krepičilo. — Cena 50c in \$1.00.

"Spoštovani gospod:—Vsprejmite mojo najsrčnejšo zahvalo za Vaša izvrstna zdravila. Izkazala so se prav dobro, posebno želočecni grenčec, brez katerega močem biti niti ne minuto. Hudo sem trpela vsled neprebavnosti. Po uporabi ene steklenice pa se počutim veliko boljše."
Franciška Meloun.

37 Berkley St., Cleveland, O.

Kri

je glavni činitel našega telesa. Zato jo je treba hraniti zdravo, močno in čisto.

Severov kričistilec

ojači in čisti kri, izleči izpuščaje, rane, ture in škrofeljne. Povrne vam zopet zdrav spanec in zadovoljnost. Cena \$1.00.

Žrtev

srčne bolezni je na milijone. In vendar se toliko neprijetnosti vodečih do te strašne bolezni da ozdraviti z rabo.

Severovega srčnega krepčilca.

Ta namreč ozdravi vse pomanjkljivosti srca in krvnega pretoka. Prinese vam gotovo pomoč. Cena \$1.00.

Čutni organi

v človeškem telesu so živci. Ako so ti razburjeni na katerikoli način, takoj čutimo duševno ali telesno bol.

Severov Nervoton

ojači živce, ter je zanesljiv lek zoper živčno opešanje. Po rabi istega bo vsak nered v živcih prešel, ker ojači ves sestav telesa. Cena \$1.00.

Nerednost

dostikrat povzroči bolezni ženam in dekletom. Ženske bolezni so vzrok mnogemu trpljenju v družini.

Severov ženski regulator

je zanesljiva zaščita ženam in dekletom. Ojači in ukrepi vse organe in povrne zdravje. Moral bi biti v vsaki družini. Cena \$1.00.

Severova zdravila so na prodaj v vseh lekarnah.

W.F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS
IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:za celo leto \$1.50
za pol leta ..... 75cZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5Prvi svobodni miselni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljke je
slednji:**"Glas Svobode"**
683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.**Dopisi.**

S severnega tečaja.

26. julija 1905.

Sodrug urednik! Prosim, dovolite mi malo prostora v našem toliko priljubljenem delavskem glasilu, da malce tukajšnje razmere opišem, ker mislim, da do sedaj še ni delal nobeden Slovenec v premogokopu v Yukon Territory.

Delal sem že v marsikaterem premogokopu v Zdr. drž., vendar še nisem videl premogokopa kakor tu na severu. Premogova žila je debele 6 do 9 čevljev. Premog leži v gručinah, vmes so pa velike grče in sredi žile, tudi okroglo kamenje, debelo kot kurje jajce. Te gruče so podobne grmadam, kakršne se običajno kurijo na prostem. Premog je trd in brez smodnika se ne da nič opraviiti.

Tukaj dela 12 premogarjev. Delo je trdo in naporno. Lastnik rova nam plačuje \$7 na dan za deseturno delo. Delo se bo tu ustavilo v začetku oktobra in bo počivalo do meseca aprila prihodnjega leta. V tem času počiva delo skoro v vsem Yukon Territory, ker je zima huda in trda. Hrana je tu slaba, a zelo slaba. Plačuje se po \$60 na mesec. Premog kupuje White Pass družba, ki ga rabi za parnike iz White Horse do Dawson City po Yukon in Klondike reki. Tu imamo skoro neprenehoma dan. Solnce se skriva v 24 urah le za 3 ure. Vročine ne poznamo hude. Denar je tukaj najmanjši 25c. Farji bi tukaj naredili dober "kšeft", ker ni petič, ne desetice.

Videl sem tudi iz zemlje izkopan velik zob, ki je dolg 7 čevljev in 9 palcev in 11 palcev pa debel in vaga približno 8 funtov. Iz tega je razvidno, da je tu v pravem živela velikanska divjačina.

Tukaj delavce hudo gulijo in priganjajo. Delal sem tudi blizu Dawson City, kjer v potokih perejo z zlato mešano zemljo. Ali temu delu sem obrnil hrbet, ker delodajalci neusmiljeno priganjajo delavce. Med delom ni dovoljeno govoriti na zapahih pipe tobaka. Poleg se pa še zahteva, da mora vsaki delavec v vsaki minuti vreči 12 lopat zemlje. To je pri deseturnem delu 7,200 lopat. Torej pravo suženjsko delo!

Večkrat se pripeti, da delavci tudi ne dobijo obljubljenega plačila, ako zemlja ni dovolj bogata. V takem slučaju delavcu od trudapolnega dela ne ostane drugo kakor dve roki polni žuljev in par strganih hlač.

Dandanes pravijo, da je sužnost odpravljena. Seve, odpravljena je, ali le za gospode v frakih in kutah. Delavci tukaj posebno slabo živijo po zimi. Vsakdanja hrana je fižol, malo slanina in le semtertje kak divji zajec. Stanuje se v majhnih črnih kočah, kakor Indijanci in spni na trdem ležišču.

Kdor gre po svetu in gleda z odprtimi očmi človeško življenje, ta vidi mnogo bede in siromaštva.

Pred leti sem bil v Arizoni in Stari Meksiki, kjer sem delal v velikih rudnikih. Iz raznih krajev so prišli rudarji, ki so boleli na reumatizmu, z namenom, da bi se z delom v rudnikih ozdravili. Taka zdravila so res slaba, ali delavec si ne more

drugače pomagati. Oglejmo si pa kako se zdravi gospoda, katero mi živimo z našimi žulji in sragami. Le ti se vozijo v kopališča, kjer zapravljajo ob bogatih posameznikih in zabavah tisočake, katere so jim delavci zaslužili v potu svojega obraza.

Delavci, ako hočemo, da se današnje razmere spremenijo, potem vstopimo v socialistično organizacijo in čitajmo dobre delavske časnike. Nagovarjamo svoje brate-delavce, da je treba zdrobiti moč farjev in delati za preporod današnje trhle človeške družbe.

Vsem rojakom širom Amerike pozdrav, "Gl. Sv." pa obilo naročnikov.

Louis Kaušek,
Tantalus Coal Mine,
Yukon Terr., Canada.
Willock, Pa.

16. avg. 1905.

Sodrug urednik! Iz naše naselbine je le malokdaj čitati kak dopis. Ako se ne motim, je to drugi dopis od tu. Pa tudi v drugih časnikih, se še ne oglašamo, kaj se le v priljubljenem listu "Gl. Sv."

Prepričan sem, da se je ta list prikupil marsikateremu trpinu-delavcu in sicer s stališča, ker odprto pobija današnjo korumpirano človeško družbo in ker to nalogo izvršuje z jedernatimi stavki, zasekajoč globoke rane v današnjo trhle družabno stavbo.

To je list, ki zagovarja neustrašno pravice delavstva, mej tem ko drugi listi zagovarjajo le status quo v zdajšnji človeški družbi.

"Populimo trnje, lemež naj ledi-
no reže!" Tako se glasi narodna pesem. In časopisje, ki to nalogo izvršuje z ozirom na bolno človeško družbo, je na višku časa.

Seve imamo še dandanes precej ljudi, ki verjamejo meščanskim listom, le radi njih obsežnosti. Te ljudje ne sodijo listov po njih člankih, njih vsebini, dasiravno so meščanski listi le toliko časa solidarni z delavci, dokler jim ta solidarnost kaj nese. Kakor hitro pa ne čuti-
jo več tolarjev v žepu delavcev, potem pa "keep out".

Zal, da imamo tudi nekaj takih slov. časnikarjev. Hlinijo se po znani ligvorijanski morali delavcem in prinašajo članke, da bi človek kmalu verjel, da se v Ameriki cedi med in mleko, ako bi slučajno sam ne skušal ameriški med in mleko.

Preobšren sem postal, zatoraj kličem le Nietzschejev citat vsem nazadnjakom v spomin: "Gott, armer Ueberwinder umarme deine Kinder!"

Čestokrat se nam očita, da socialisti ne bomo prodali z našimi idejami. Tudi za te vrsti ljudi veljajo besede nekega učenjaka, katerega ime sem že pozabil: "Svet ne drži atlas na svojih ramah, ampak slabotna ženska."

Iz tega sledi, da za preporod današnje človeške družbe ne potrebujemo mnogo, da lahko najmanjši sunek prinese rešitev vsemu človeštvu. Splošna stavka lahko pride čez noč, kajti že vsi narodi širom sveta razpravljajo o nji. Poleg je pa še mnogo drugih sredstev.

Radi dela se ne morem pohvaliti. V nekem angleškem listu se čita, da je Robinson, predsednik Pittsburgh Coal Co., rekel, da mu je vseeno, če se v rovih te družbe dela ali ne!!! S tem je povedano vse! Delavce se hoče sestradati, da bi drugo leto premogarjem ne dostajalo moči boriti se za minimalno plačo.

Ako bodeta pa posredovala Mitchell in Roosevelt potem bomo pa še na slabšem. O tem jasno govori stavka premogarjev trdega premoga.

Za danes dovolj! Drugipot kaj več. Pozdrav vsem sodrugom širom Amerike!

Od boja do smage! M.....c.

POZORI!**Društvenim bratom društva**

"ADRIJA" št. 3 S. M. P. J. v Johnsonu, Pa. se s tem naznanja, da se imajo vdeležiti prihodnje redne mesečne seje, dne 27 t. m. polnočestevno, kajti na dnevnem redu imamo važne točke, posebno glede navodil bratu zastopniku, ki odide na drugo glavno zborovanje v Chicago, da bo tako zamogel povedati mnenje cellega društva.

ODBOR.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damске cigarete. J. VOKOUN,
544 Blue Island Ave.

POZOR!

Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio, in okolici naznanjam, da sem otvoril konec meseca junija t. l. svoj dobro urejeni

Saloon

pod imenom "Raths-Keller" na St. Clair St. št. 1750, kjer točim vedno sveže Leisyjevo uležano pivo, kakor tudi importirano. Poleg tega dobijo je pri meni dober whiskey ter fine smotke. Postrežba je točna in solidna.

Za obilen obisk se priporoča rojakom

GEORGE TRAVNIKAR,
1750 St. Clair Str., Cleveland, O.

Priporočam vsem rojakom svojo moderno gostilno, kjer točim vedno sveže pivo, najfinejše žganje in likerje in pristna, naravna vina.

Sprejemam rojake tudi na stanovanje in hrano.

John Mlakar,

60th. & Greenfield Aves.
West Allis, Wis.

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,

459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za poprav-
ljenje god. instrumentov

Na prodaj

posestva proti takojšnemu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

I. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za
prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

Čez malo časa ima odpluti prvi parnik novega parobrodne družbe. Mnogo naših rojakov kupilo si je vsaj po eno delnico, a večina od njih pa po več delnic. Večinoma so pa to ljudje, kateri so po več let med svetom ter jim je dobro znano kake koristi donša tako parobrodno društvo našim rojakom, posebnost pa delničarjem. — Priporočamo toraj, da naj si vsak po mogočnosti nabavi kolikor mogoče več delnic, onim pa kateri ne razumeje populoma koristi tega društva, priporočamo, da naj se pismeno obrnejo na nas, da jim stvar populoma razjasnimo.

FRANK ZOTTI & CO.

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Vsaka delnica je vplačana populoma, in se nemore več vplačati.

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že
\$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigrbno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celam znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše
pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!
Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

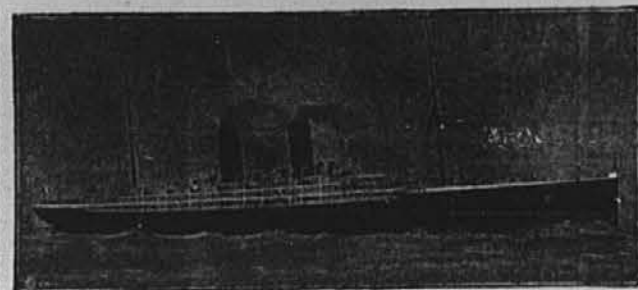
587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Štajersko ali v Istrijo, naj se poslužijo parnikov francoske družbe

Compagnie Generale Transatlantique.

— LE 6 DNI NA MORJU —

SAMI BRZOPLOVNI PARNIKI.

Parniki odplujejo iz New Yorka v Havre vsaki četrtek vsakega tedna točno ob 10 uri zjutraj iz pomola 42 North River ulici. Kedar dospo parnik v Havre, odpotujejo potniki takoj z vlakom proti svojem cilju. Vozni listki na prodaj v Ljubljani in Trstu. Pojasnila dajeta:

EUGENE DE BOCANDE,

glavni agent za Ameriko in Canada,
32 Broadway, New York.

MARICE W. KOZMINSKI,

glavni agent za zapad,
71 Dearborn St. Chicago, Ill.

DVOJNO KEGLJIŠČE!**PROSTI PRIGRIZEK!**

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem v soboto dopoldne dne 17. jun. t. l. odprl gostilno z dvojnim kegljiščem na vogalu Laflin in 20 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Priporočam svojo gostilno vsem bratom Slovencem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom v obilen poset.

Točim vedno sveže pivo, najboljše vina in likerje. Prodajam najfinejše smodke. Dober, prost prigrizek vsakomur na razpologo.

John Kumar, gostilničar.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., Spath, Chicago, Ill.
 Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Porotni
 odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Bolniški
 odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika
 Martin Konda; denarne pošiljatve pa blagajniku Frank Klobučarju.

Do sedaj prijavljeni delegatje za glavno zborovanje S. N. P. J. v
 mesecu septembru t. l.

Ivan Stonich, za društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.
 Matija Strohen, za društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.
 Matija Pečjak, za društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.
 Nace Žlembregar, za društvo "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.
 Frank Miklačić, za društvo "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.
 Josip Matko, za društvo "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.
 Frank Levec, za društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.
 Louis Logar, za društvo "Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.
 Mike Zugel, za društvo "Edinost" št. 12 v Murray, Utah, in "Zar-
 ja" št. 15 v Ravensdale, Wash.
 Josip Kunčič, za društvo "Bled" št. 17 v Lorain, O.
 Pongrac Jurše, za društvo "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.
 Martin Skala, za društvo "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.
 Karol Mackovšek, za društvo "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.
 Anton Roje, za društvo "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.

POOBLAŠČENI DELEGATJE.

Anton Mladič od društva "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.
 Frank Klobučar, od društva "Delavec" št. 8 v S. Chicago, Ill.
 Martin Konda od društva "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.
 Martin Konda, od društva "Edinost" št. 13 v Wheling Creek, O.
 Frank Klobučar, od društva "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.
 Dan Badovinac od društva "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.
 Frank Klobučar, od društva "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.
 Martin Konda od društva "Zora" št. 25 v Tercio, Colo.
 Martin Konda od društva "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.

Vstop.

Novo društvo "Celje" št. 27 v Frontenac, Kans.: Anton Roitz,
 1065; Frank Metelko, 1066; Anton Skok, 1067; Anton Smode, 1068;
 Josip Povše, 1069; Frank Kovačič, 1070; Matija Marn, 1071; Ivan
 Marn, 1072; Anton Lipold, 1073; Ivan Kozlaker, 1074; Frank Mak,
 1075; Ivan Bedene, 1076; Josip Skubic, 1077; Alojz Preložnik, 1078;
 Ferdinand Duic, 1079; Jakob Baloh, 1080; Martin Baloh, 1081; Frank
 Selak, 1082; Frank Kos, 1083; Frank Kržišnik, 1084; Konrad Kurnik
 1085; Ivan Božič, 1086; Vincenc Čestnik, 1087; Tomaž Kopšič, 1088;
 Matija Hreščak, 1089; Frank Kraisel, 1090; Ivan Črne, 1091; Frank
 Mauser, 1092; Frank Čekada, 1093; Frank Požel, 1094; Josip Radelj,
 1095; Josip Umek, 1096; Frank Bostič, 1097; Frank Firm, 1098; Frank
 Krejči, 1099; Frank Boldin, 1100; Frank Slak, 1101; Frank Parkel,
 1102. Društvo šteje 38 udov.

Pristop.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: M. A. Weisskopf, 1018;
 Mihael Kulovic, 1019; Josip Fister, 1020; Josip Starič, 1021. Društvo
 šteje 74 udov.

Društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Frank Bach, 1022; Au-
 gust Hoefflerle, 1023; Silvester Lindič, 1024; Frank Kotar, 1025; Frank
 Livek, 1026; Josip Penca, 1027. Društvo šteje 98 udov.

Društvo "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.: Albert Bataizak, 1028.
 Društvo šteje 31 udov.

Društvo "Naprej" št. 5 v Cleveland, Ohio: Josip Kužnik, 1029.
 Društvo šteje 16 udov.

Društvo "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Matija Ipavec, 1030;
 Anton Galičič št. 1031; Ivan Pleteršek, 1032; Frank Leskovec, 1033;
 Društvo šteje 57 udov.

Društvo "Delavec" št. 8 v So. Chicago, Ill.: Frank Kolak, 1034;
 Bartol Hudolin, 1035; Rudolf Lustig št. 1036; Ferdinand Ferderber,
 1037; Mihael Milakovič, 1038. Društvo šteje 25 udov.

Društvo "Edinost" št. 13 v Wheling Creek, O.: Josip Princ, 1043;
 Frank Kain, 1044; Anton Godec, 1045; Martin Kranjc, 1046. Društvo
 šteje 32 udov.

Društvo "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: Ivan Arko, 1047;
 Blaž Felicijan, 1048; Jakob Remšak, 1049; Andrej Gorjup, 1050.
 Društvo šteje 27 udov.

Društvo "Bled" št. 17 v Lorain, O.: Anton Gerbic, 1051; Frank
 Groznik, 1052; Jakob Hlebar, 1053. Društvo šteje 25 udov.

Društvo "Sokol" št. 20 v Ely, Minn.: Martin Grahek, 1054.
 Društvo šteje 27 udov.

Društvo "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Michal Znidaršič,
 1055; Frank Martinšič, 1056; Frank Božnar, 1057; Ivan Močivnikar,
 1058; Frank Skvarz, 1059; Ivan Gregorina, 1060. Društvo šteje 18 udov.

Društvo "Zora" št. 25 v Tercio, Colo.: Ivan Perko št. 1061;
 Josip Gregorc št. 1062. Društvo šteje 25 udov.

Društvo "Bratje Svobode" št. 26 v Cumberland, Wyo.: Alojz
 Gerbec št. 1063; Jakob Gross št. 1064. Društvo šteje 31 udov.

Zopet sprejeti.

Društvo "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.: Matevž Dermota št.
 214; Frank Kos št. 489. Društvo šteje 42 udov.

Društvo "Planina" št. 18 v Bellaire, O.: Ivan Tankovič št. 626;
 Anton Bratovič št. 629. Društvo šteje 12 udov.

Društvo "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Ivan Taužel št. 646.
 Društvo šteje 31 udov.

Prestop.

Od društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: k društvu "Delavec" št. 8 v
 S. Chicago, Ill.: Nik Spolar, 30. Prvo društvo šteje 73 in drugo 26 udov.

Suspendovanje.

Društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Matija Repenšek št. 74;
 Frank Peterlin št. 89; Anton Marentič št. 102; Frank Zevnikar št. 456;
 Josip Rabsel št. 599. Društvo šteje 93 udov.

Društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Josip Debevc št. 133;
 Društvo šteje 47 udov.

Društvo "Bratstvo" št. 4 v Steel, Ohio.: Frank Brozovič št. 441.
 Društvo šteje 30 udov.

Društvo "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.: Jakob Bonča št. 216;
 Jakob Karmelšt. 488; Frank Avsec št. 585; Frank Vidmar št. 865;
 Josip Turk št. 867; Matija Bohte št. 907; Ignac Vidmar št. 866;
 Jakob Jeraš št. 546. Društvo šteje 34 udov.

Društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Ivan Prislan št.
 274; Ivan Skušek št. 498; Ivan Kodrič št. 573; Martin Sinkovič št.
 568; Anton Sinkovič št. 567. Društvo šteje 59 udov.

Društvo "Sloga" št. 16 v Milwaukee, Wis.: Ivan Janša št. 521.
 Društvo šteje 10 udov.

Društvo "Bled" št. 17 v Lorain, Ohio: Peter Pavlič št. 618; Marko
 Večkovec št. 623. Društvo šteje 23 udov.

Društvo "Planina" št. 18 v Bellaire, O.: Mihael Adam št. 631.
 Društvo šteje 11 udov.

Društvo "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.: Ivan Bonifer št. 295.
 Društvo šteje 40 udov.

Društvo "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.: Ivan Sparovec št. 645.
 Društvo šteje 30 udov.

Umrje.

Društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Simon Zupančič št. 90.
 Društvo šteje 92 udov.

Društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale Kans.: Ignac Lukač št. 279;
 Društvo šteje 58 udov.

II. glavno zborovanje S. N. P. J.

se prične v torek zjutraj dne 5 septembra 1905 v Chicagi, Ill. ka-
 tera se vdeležijo sledeči osrednji odborniki:

Ivan Stonich, predsednik; Martin Konda, tajnik; Frank Klobučar
 blagajnik. Nadzorovalni odbor: Dan Badovinatz, Anotn Mladič in
 Ivan Verščaj.

Vsi delegati najuredijo tako svoje potovanje, da bodo dne 4. sep-
 tembra že v Chicagi. Vsak delegat mora prinesiti s sabo poverilni list
 dotičnega krajevnega društva, katerega zastopa. Poverilni list morajo
 podpisati in potrditi z društvenim pečatom predsednik, tajnik in za-
 stopnik krajevnega društva.

Poverilni listi za pooblaščenca naj se pa pošljejo osrednjemu od-
 boru. Cas prihoda naj se naznani br. Ivan Stonichu 559 So. Centre
 Ave., Chicago.

Vozni listek mora vsak delegat sam kupiti v Chicagi in nazaj. Ako
 železniškemu agentu razobložite pomen potovanja, dobite vozni listek,
 nekaj ceneje. Od železniškega agenta zahtevajte tudi pobotnico za
 vozni listek. Proti tej pobotnici dobite od osrednjega odbora denar,
 katerega ste izdali za vozni listek. Tudi za čas prihoda v Chicago bo-
 dete zvedeli pri železniškem agentu. Ta čas prihoda morate naznaniti
 br. Ivanu Stonichu, da vas bode odbor pričakoval na pravem kolodvoru.

Vsakdo naj ima s sabo tudi društveni znak, radi medsebojnega
 spoznanja. Z bratskim pozdravom MARTIN KONDA, I. r. tajnik.

Odprla sva moderno urejeno gos-
 tilno na 156 Desplaines ulici in
 voglu Austin Ave—

kjer bodeva točila piyo prve
 vrste, pristna naravna vina
 in izborna žganje.

Unijeke smodke na razpolago.

V obilni poset se priporo-
 čava vsem rojakom, brata

Polanšek brata.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

**Kasparjeva držav-
 na banka.**

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun.
 in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3
 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele
 sveta in prodaja se tudi vozne
 listke (šifkarto).

Denar se posojuje na posestva
 in zavarovalne police.

Sedaj je čas za nakupovanje.

Mi smo prisiljeni razprodati vse, ker moramo pripraviti prostor za jesensko blago. Ni samo poletno blago sedaj na prodaj, pač pa vsakoverstno blago, kakršnokoli potrebujete. Te cene veljajo le za ta teden. Pridite in prepičajte se!

MOŠKE SRAJCE za delo iz črnega, belega ali pisanega blaga. Mera: Od 14½ do 17. Stalna cena 50c, 35c
 znižana pa.....

MOŠKO PERILO razne mere. Blago trpežno. Stalna cena 69c; 39c
 znižana pa.....

FINA FLANELA v svetlih in temnih barvah — najrazličnejših vzorcih. Regularna cena 10c; znižana 5c
 pa.....

FLANELETA ZA OBLEKE dvojno široka v svetlih barvah in najrazličnejših vzorcih. Stalna cena 12c
 19c; znižana pa.....

FLEISCHERJEV NEMŠKI PRESUKLEC za pletenje. Preteno 20c
 le.....

ŽENSKJE JOPICE s polrokavi in fino okrašene. Mesto po 29c, 19c
 le po.....

HLAČE ZA DEČKE do kolen iz modrega ali črnega ševota. Mera: Od 4 do 16. let. Stalna cena 50c; 35c
 znižana pa.....

OBLEKE ZA DEKLICE iz svile, fino okrašene in krasno izdelane. Mera: Od 6. do 14. leta. Vsa- 1.98
 ka obleka le.....

OBLEKE ZA DEČKE do kolen iz modrega ali črnega ševota. Mera: Od 4 do 16. let. Stalna cena 50c; 35c
 znižana pa.....

OBLEKE ZA DEKLICE iz svile, fino okrašene in krasno izdelane. Mera: Od 6. do 14. leta. Vsa- 1.98
 ka obleka le.....

MOŠKI KLOBUKI po najnovejši modi in razne barve. Navadna 1.00
 cena \$1.50 in \$2, znižana pa.....

ŠVICARSKA ZAGRINJALA, 73c
 jd široka. Stane jd le.....

FINI DAMSKI ČEVLJI iz patentiranega usoja s težkimi ali lahki podplati. Regularna cena za 1.19
 par \$1.50; znižana pa.....

DAMSKI "DONGOLA" ČEVLJI. Trpežno in fino delo. Mera: 11½ do 2. Stalna cena \$1.25; znižana 98c
 pa.....

BELE ODEJE za postelje iz finega muselina. Velikost 72x90. Stalna cena 59c; znižana pa..... 45c

Prodajalci: Fr. Stonich, John Kremerki, mesec in Fr. W. Zathurecki. Vprašajte po štev. 22, 12, 3.

Dr. Kolacek & Co.
 559, 561, 563 in 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— **Odkritje Prešernovega, spomenika v Ljubljani.** V Ljubljani se bode dne 10. septembra t. l. odkril spomenik dr. Francetu Prešernu, ženskiemu slovenskemu pesniku.

Ob priliki odkritja Prešernovega spomenika izide poljudno pisana brošura o Prešernu, namenjena najširšim slovenskim masam, posebno pa mladini, da se populazira Prešerna in da ga spozna slovenska mladina in najširši sloji slovenskega naroda.

Mestni ljubljanski občinski svet je sklenil, da nakupi toliko izstisov te brošure, kolikor otrok pohađa ljubljanske slovenske ljudske šole. In najbrže bodo ljubljanski mestni občini sledile tudi druge slovenske občine.

Resnica je, da France Prešeren ni kak svobodoumen pesnik kakor Heine, vendar pa priznamo radi, da je bil za tiste čase, ko je on živel med Slovenci vendar nekaj u-pornež, ki se ni zmenil za kritiko tedanjih filistrov in špisarjev. Kar v tisti dobi, ko sta bila župnik in kuta neomejena gospodarja na Slovenskem, tudi nekaj pomeni.

Ako pomislimo, da je far Dagarin po Prešernovi smrti dal sežgati poln jerbas njegovih rokopisov, potem se le razumemo, kako je črna gospoda sovražila Prešerna. Najraje bi bili farji sežgali tudi Pre-na gromadi, ako bi ne bila njih moč že takrat omejena.

Resnica je, da je Prešernu tek-om 14. let vlada 4 krat odbila prošnjo za odvetniško mesto, le radi tega, ker je bil pri vladi očren kot svobodoumislec.

Še le po 14 letih je vlada podelila Prešernu odvetniško službo v Kranju, ko je bilo število kranjskih advokatov povišano na 16.

Nesrečni pesnik, ki ni nikoli v svojem življenju pred nikomur sklonil svojega tilnika in radi tega bil skoro vse svoje življenje suženj drugih — delati je moral za druge kot neplačani praktikant pri kamerni prokuraturi in kot koncipient v pisarni dr. Chrobata v Ljubljani — je po dveh letih, ko je bil sam svoj gospod umrl.

France Prešeren se je seznanil za časa svojih študij na Dunaji s svobodoumnim in slavnim českim pisateljem in pesnikom Francem Ladislavom Čelakovskim, ki radi svojega svobodoumnega mišljenja ni dobil službe v Avstriji, ampak je moral podučevati kot profesor na uniiverzi v Breslavi — v tujini, in s katerim je bil tudi kasneje v korespondenčni zvezi.

Toliko o Francetu Prešernu ženskiemu slov. pesniku, odkritju njegovega spomenika v Ljubljani da se slov. ameriški delavci vsaj nekoliko seznanijo z njim.

J. Z — k.

— **Poštenost Marijinih devic** Dne 23. julija se je vršila 20letnica bralnega društva v Železnikih. Te slavnosti se je vdeležilo tudi 6 tujih društev. Kakor je navada, da se pri takih slavnostih ob sprejemu oddajajo šopki, tako tudi Marijine device železniške niso hotele zaostati in so spletle prav fine šopke iz finih cvetk. Šopki so se pa odlikovali s cipresinimi listi, kar je vzbujalo splošno pozornost, ker ciprese v Železnikih sploh ne rastejo. Ko so pa ljudje pozneje prišli na pokopališče, so videli, da je cipresovo drevo, ki je zasajeno na nekem grobu, povsem oskubljeno. Zagonetka je bila zdaj rešena: Marijine device so — zoper 7. božjo zapoved — nakradle na grobu cipresovih vejic; da so se postavile z njimi pri slavnosti. Z vzvišenimi cilji, ki jih imajo Marijine družbe pred seboj, se to ne sklada nič kaj posebno. Še manj pa s kazenskim zakonom. Kakor vidimo, postajajo naše Marijine device "Maedchen fuer alles". "Slov. Nar"

— **Dež brez nuncčevega žegna.** V jedni naših okolišanskih vasij je godrnjal nunc radi plesa ter pristavil, da če bode suša, pa naj prašajo župana in starašine, ki dovoljujejo ples, za žegen. Dasi je pretela velika suša, ga vendar ni nihče prašal po žegnu, pač pa so občinski možje rekli, da bodo pa sami prosili Boga brez njega, naj pošlje dežja. Kakor pravijo, mu je prišlo to najbrže do ušes, in ker je v noči na nedeljo že malce deževalo, je naznanil v jutro žegen za ponedeljek zvečer. Ali deževalo je že v nedeljo v radost kmetovalcev brez nuncčevega žegna. "Soča".

— V Ricmanjih je bil 4. t. m. 51 civilni pogreb. Umrli je posestnik Josip Pregarec. Udeležba pri pogrebu je bila kakor navadno prav velika. Svirala je domača godba, pelo je pevsko društvo "Slavec", množica pa je z vaškim županom na čelu pobožno molila na poti in na grobu. Vse se je izvršilo v najlepšem redu.

Nekrščenih otrok je sedaj v Ricmanjih okoli 100. Najlepši dokaz da tudi brez farjev gre!

— **Kakor psa so pokopali v St. Andrežu onega nesrečnega Karola Zavadlava.** ki so ga našli obešenega v soboto zjutraj. Seveda revež je bil, denarja ni imel, zapuščenost, bolezen in pomanjkanje ga je gnalo v smrt. Ta obupni korak je storil v skrajni bedi, ker ni imel nič, pa jetičen je bil. Vse se ga je ogibalo, moči so ga zapuščale, slednjič je šel ter storil konec svojemu življenju. Zavadlav vrhu tega ni bil normalen človek. Vodil je štandrezke fante leto za letom na nabor. S svojo krivo nogo, z rdečo kapo na glavi, s palico v roki je marširal pred njimi, se držal resno, kdor pa ga je videl, se je smejal prepričan, da je mož malce prismojen. Nastopal je tudi na plesiščih; ves našemljen je stal pri uhodu, in v odmorih uganjal svoje reči. Kdo more reči, da nastopa tako normalen človek? — Vendar pa ni našel mišlosti pri sveti katoliški cerkvi, marveč so ga vrgli v zemljo kakor psa. Če bi bil imel denar pa če bi bil kaj zapustil cerkvi ali farovžu, pa biga bili pokopali kot druge kristjane, pa če se je trikrat obesil!

Čudno se nam zdi tudi, da tako bogata občina, kakor je štandrezka ki si je pač sezidala tako lepo in drago cerkev, ni imela par novecev za takega reveža, kakor je bil Zavadlav, da bi ga bila vsaj v bolnišnico spravila ali kako drugače preskrbela! "Soča"

Listu v podporo.

Ker nisem v Steeltonu podpiral cerkev in naj jo podpirajo župnik in nune 10c.

Listnica upravnistva.

List roj. John Ustnika, Box 23, Midland, Colo. nam je vrnila pošta z opazko, da v Midland, Colo. ni pošte. Prosimo za natančen naslov.

Kaj je g. Galus izjavil.

G. B. Galus iz Duncan-a, Neb. je izjavil: Rabil sem nekaj steklenic Trinerjevega, zdravilnega, grenkega vina. o katerem trdim, da je najboljši pripomoček proti moji bolezni.

To zdravilo mi je ojačilo slast do jela in pfovzročilo, da dobro spim. Poleg pa še nadomestuje namizno vino.

Tisoče ljudi, ki je rabilo to zdravilno vino, trdijo isto. To je najboljšo zdravilo za želodec, ker pomaga skoro v vsakem slučaju. Kedar koli ni prebavni sistem v redu ki se oznanja s slabo slastjo do jedi in telesno slabostjo, tedaj je najboljši pripomoček Trinerjevo, zdravilno, grenko vino. Izdeluje se je naravnega vina, grenkih zelišč in je najboljši pripomoček za bolan želodec. Ta pripomoček lahko uživajo otroci kakor stari ljudje.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Mirko Vadjina

priporoča bratom
Slovencem svojo
BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge prebščine.

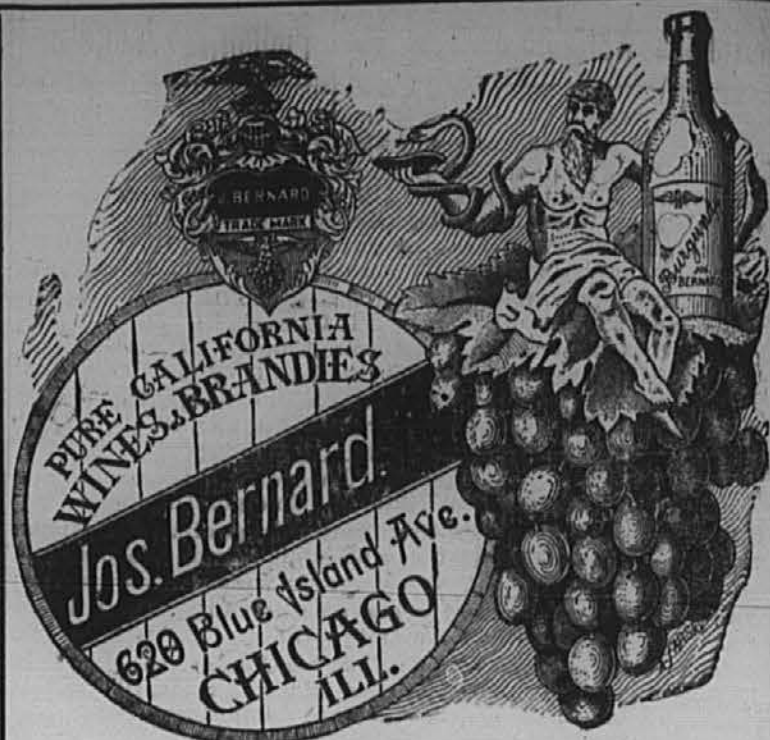
Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro ure-jeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrež-ba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti
angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znamkah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York N. Y.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. Ali kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUČAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.

Trinerjevo, zdravilno, grenko vino

je edini pripomoček, ki absolutno pomaga v mnogih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodca in črev, in včinkuje tako blagodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne muke so, ako ne morete uživati hrane ne vsled revščine, ampak vsled bolezni.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost,
ohrani zdravje,
ohrani moč,

se lahko daje otrokom,
zbičnim gospodičnam,
močnim ljudem,
starim ljudem.

To vino je najboljši pripomoček proti vsem želodčnim, krvnim in živčnim boleznim.

Dobiva se v lekarnah in boljših gostilnah.

JOS. TRINER,

799 So. Ashland Avenue

Chicago, Illinois

SVARILO: Mnogo ljudi ponareja ta pripomoček pod raznimi imeni. Ako hočete imeti pravo grenko vino, zahtevajte Trinerjevo.

Trinerjev brinjevec

ima vsaki dan več prijateljev, ker je naš narod prišel do prepričanja, da je najpristnejši in najmočnejši.

Willie

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti. 🍀 🍀 🍀 🍀

Družbinske in društvene skupine. Zenitovanske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let
se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
**REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.**
in razne reumatične
neprilike.
SAMI: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popoinoma in temeljito spozna.

Zatoraj, rojaki Slovenci, v slučaju da Vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponášati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI, ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in boleznj srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas doberdelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bodete zagotovo in popolnoma ozdravili.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam Vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se Vam zato z mojim možem zahvaljujemo in Vas priporočava vsem rojakom Slovencev ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi Vam pošiljam mojo sliko in Vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Slovenec: JOHN STRAH

69. W. Feront Str. — Massillon, O.

RAZNO.

— Mnogo divjeje in smešnejše, kakor v pravem gledališču, se vrše dejanja v svetovnem gledališču. Na odru v gledališču ima vsaki igralca svojo ubogo, za katero je po svojem talentu zmožen. Ali v svetovnem gledališču pa uloge niso razdeljene po talentih. Tu igra marsikdo vlogo svetnika, dasi je vstvarjem za lopova, zopet drugi vladarja, dasi je navaden pajac.

Mejtem ko občinstvo neusmiljeno zmrcvari in opsuje igralca v gledališču, ki nima talenta za svojo ulogo, gleda mirno tudi najbolj slabo ulogo, katero igra lopov kot svetnik ali pajac kot kralj v svetovnem gledališču. Vsled sija-ja omamljeno občinstvo daruje življenje in premoženje pajacom na tronih, ali lopovom v škofovski obleki in generalski uniformi, mejtem ko igralce na gledališkem odru obmetava z gujilimi jajci, ako slabo dovrše svoje uloge.

Pa naj še kdo trdi, da občinstvo ni razsodno!

— Zadnja štev. strokovnega rudarskega in premogarskega lista v Nemčiji je prinesla obširno poročilo o vzrokih grozne katastrofe v Borusiji.

Izrazi ravnatelja: "Jaz se vs.... na Vaše priče!" Vi morate premogop s človeško krvijo mazati, potem bo mehak, "morajo vsakega človeka, ki človeško misli, razburiti skrajno. Vsled tega roparskega pridelovanja premoga, se tudi premogari v Borusiji dan za dnevom menjajo.

Kakor je razvidno iz tega, ni treba Nemčije na polji industrije amerikanizirati, ker je v izkoriščanju, izžemanju in priganjanju delavcev že posekala Ameriko.

— Velik strah je prešinil vse mogočnejše, ko so doznali, da je na ruski ladiji "Knjaz Potemkin" moštvo pobilo svoje častnike in na velikem jaboru razvilo rdečo zastavo. Povsod vidijo že sedaj na bojnih ladjah upornike in puntarje. Kjerkoli moštvo ne reže predpisanih obrazov, kjerkoli ne izvršuje moštvo bedasta povelja kakor opice, povsod se vrše stroge preiskave.

Sedaj so zaprli v New Yorku mornarje križarke "Dagalli", ker so se vdeležili veselice talijanske socialistične skupine v New Yorku. Neko njujorško poročilo se glasi, da se je na tej veselici mornarjem delilo letake revolucionarne vsebine in se jih vzpodbujalo, naj posnemajo moštvo "Knjaz Potemkina", zbeže z ladije in žive kot svobodni možje v Ameriki. O tem so pa zvedeli častniki, ki so dali takoj v zapor vse udeležnike veselice ko so prišli na ladijo.

Koliko je resnice na tem, se ne da do sedaj konstatirati. Ako so bili v reanici mornarji gostje talijanske socialistične skupine v New Yorku potem ta pojav veselo pozdravljamo. Res je, da se je pričela železna disciplina v vseh cesarstvih in kraljestvih, katero so utepali vojakom in mornarjem, majati se počeno. Siromaki so glavne opore današnjih političnih in gospodarskih razmer. Ako se prične ta opora podirati, potem adijo kapitalizem, kraljestva, farske vlade in klečeplaztvo.

— Res čudne cvetke poganja patriotizem, o čemur jasno priča neka sodnijska obravnava, ki se je pred kratkim završila v Parizu. Neka demimondka, Adrienne Bello, jako znana dama v krogih, v katerih se pozna le uživanje, se je morala zagovarjati pred policijskim sodiščem. Ta svečenica boginje Venere je bila obdolžena, da je nekemu Nemcu, ki je potoval za zabavo, ukradla v posebni sobi 14,020 mark. Tatca je priznala, da je od 15. leta okradla same Nemce za 160,000 frankov in kot vzrok je navedla sovraštvo do Nemcev.

Pripovedovala je, da so nemški vojaki v Parizu vbili nje očeta in zažgali nje dom. Takrat je prisegla maščevanje. Radi tega je postala elegantna vlačuga, da se je tem lažje shajala z bogatimi Nemci, katere je potem okradla. Nje delo se mora smatrati za patriotično delo, ne pa za navadno tatvino.

Sodišče ni hotelo priznati takšen patriotizem in je obsodilo vlačugo v enoletno ječo. Samoobsebi je ujemno, da se bode vlačuga samo sebe smatrala za žrtev svojih idealnih nazorov, in da jo bo liga patriotov po prestani kazni sprejela svečano.

Rock Spring's, Wyo.

18. aug. 1905.

Minolo že je nekaj mesecev, odkar sem se iz Evrope priselil v mestce Rock Springs, Wyo. In kot prijatelj čtiva, sem rad čital časnike, posebno, če so v korist delavcem. Prišel sem, pričel sem čitati tudi "Glas Svobode", ki se mi je takoj dopadel radi njegove resne in duhovite vsebine. Le eno sem pogrešal v njem, namreč dopisov iz naše naselbine.

V rovu št. 7 se je tu pripetila nesreča. Nekemu rojaku, ki je bil član društva "sv." Alojzija, je padel kamen na glavo in ga na mestu ubil.

Res, žalostno je korakati za krsto rojaka, ki je postal žrtev kapitalistične družbe in ki se v svojem življenju ni zbudil iz duševnoga spanja, ker je upal na plačilo onkraj groba.

In to je po največ krivo, da živimo delavci v sužnosti, v modernem robstvu, ker mnogo naših tovarišev še pričakuje za trud in muke na tem svetu plačilo onkraj groba.

"Tu v Rock Springs se dobro dela," tako se pogovarjajo rojaki med seboj. Žal, da se dobro dela in le v korist "Union Pacific Coal Co."

Mi delavci moramo že v jutro ob 2. uri na delo, da potem prebijemo 8 ur v jami globoko pod zemljo. Naši obrazi so bledi in izmučeni, na rokah pa nosimo debele žulje.

Rojakom, kateri so tu, je večnoma že odcvetela mladost. Večinoma so možje od 30—40 let, ki so bili prisiljeni priti v Ameriko, da si za starost prihranijo nekaj denarja in magari če jih stane življenje.

Za delavca je povsod enako. Za boro plačo mora ob trdem delu vagati vsaki dan svoje življenje, da lena gospoda v brezdelju to vživa, kar so vstvarili milijoni pridnih rok.

Vsem svobodomiselnim rojakom širom Amerike pozdrav posebno pa sodr. Nacetu Zlembergarju. Tebi "Gl. Svobode" pa obilo naročnikov! Svobodomislec.

Somišljeniki naročite in priporočite "GLAS SVOBODE".

Bančna Podružnica.

Slovenecem dobro poznata najstarejša banka Frank Zotti & Co., 108 Greenwich St., New York, odprla je svojo podružnico na 99 Dearborn, vogal Washington St. v Chicago, Ill. na glavni ulici, v središču Chicage.

Vsem Slovincem v Chicagi in okolici naznanjamo, da se lahko v vsaki potrebi obrnejo na našo podružnico, ker tukaj zastopani so vsi odelki, kakor v centrali: bankovni, parobrodarski, odvetniški itd.

Vsaakega opozarjamo na naše cene denarja za pošiljanje v domovino, vsakdo se bode prepričal, da je naša banka jedina, katera lahko tako ceno in hitro pošilja denar v staro domovino.

Parobrodne listke prodajamo po izvirnih cenah za vse parobrodne družbe.

Potniki iz Chicage odpravljeni so v Chicagi po domačem uslužbenec in pričakani v New Yorku po zastopnikih naše newyorške banke. Vse to potnike nič ne stane in je to velike vrednosti. Prtljago odvedemo brezplačno na parnik.

Kupujemo in prodajamo avstrijske denarje po najnižjih cenah. Uradne ure podružnice so od 8 zutraj do 7 zvečer in ob nedeljah od 10 zjutraj do 1 popoldan. Frank Zotti & Co., 99 Dearborn Cor. Washington Str., Chicago.

Literarni tatovi okoli "Glas Naroda" se oglašajo!

Ohio, 21. avg. 1905.

Literarni tatove okoli "Glas Naroda" sta dopisa "What next?" in "Pueblo, Colo." tako nemilo dirnula v obraz, da so kar ponoreli, da se v resnici bojimo, da jih bode treba oddati v blaznico.

Oba dopisa sta tako vplivala na možgane pisavev — literarnih tatov, da so v 194. št. t. l. v listnici uredništva obelodanili pod fingiranim imenom to le notico:

"Listnica uredništva.

A. D. in drugi. Vsem onim, kateri so nam v novejšem času priposlali dopise tčooce se "slovenskih anarhistov" v Chicagu, naznanjamo, da jih ne priobčimo, ker bavit se z kličo, židovsko-sebične in dvomljive kakovosti, pomenja le notrato časa, katerega pa za ljudi zgoraj omenjene kvalitete, mi nimamo prav nič na razpolago.

Pozdravi!"

In zakaj so obelodanili ti literarni tatovi to vest v listnici uredništva? Na to je lahko odgovorjati. Slučajno v "New Yorker Staatszeitung" strogo kapitalističnem listu ni, išel dotični dan noben plitek članek proti socializmu, katerega bi bilo lahko preplonkati in zasuka-ti ga na slovenske socialiste. In tako so nam rekli, da smo anarhisti in židje, ker se jim je ta fraza v njih ušusenih možganih slučajno rodila.

Ali ko je noč razgrnila svoja temna krila čez naravo, so literarni tatovi prišli po daljšem premišljevanju do prepričanja, da take fraze in laži pri slovenskemu narodu več ne vlečejo in omislili so si "lajto" gnojnice, katero so drugi dan v št. 195 pod rubriko "Newyorška kronika" razlili v sveti jezi na vse socialiste.

Dasi so se prejšnji dan pridušali v listnici uredništva, da se nočejo baviti s kličo židovsko sebične in dvomljive kakovosti, so nam vendar posvetili drugi dan skoro celo kolo-no, katera bi pa bila bolj na mestu v predalih "Komarja", sinčka "Glas Naroda", ki sedaj uči slovenski narod v Ameriki "klasično" slovenščino.

In to "duhovito" kroniko je napisal John Dobernidge, ki krade iz nemškega lista "N. Y. Staats Zeitung" cele humoristične članke a la "John Ritsch, Esq., spekuliert auf den Thron Norwegens", katere po tem po svoje zavija pod naslovom n. pr. John Dobernidge, Esq., je sklenil postati norveški kralj.

Humoristični članek v "New Yorker Staatszeitung" se pričinja: Mister Editor! — Der Tshohk der-vo is, dass Ich wahrscheints, kaam, dass Ich gekimmte bin, glei wieder enuewwer muss nach Jurop. Des heisst wahrcheinlich, weil Ich es naemlich noch nit for schur wees."

John Dobernidge pa piše v 178. št. "Gl. Naroda":

"Mister Editor: — Največji džouk pri vsem tem je, da bodem moral sedaj, ko sem jedva prišel iz Jurop, zopet potovati na-zaj. To se pravj: morda in najbrže, kër za šur še ne vem."

In ti literarni tatovi so zili na socialiste to le gnojnico:

"a) Zabavljati se mora dosledno proti veri, cerkvi in duhovnikom (v vsaki drugi vrsti je: far).

b) Zabavljati proti vsem, kdor ima več kot oni in farbiti ljudi z ajednakostjo, brtstvom itd. To je ravno tista nevarna vada, na katero jih premnogo sede. Vsak si misli: zares imenito bi bilo, da se vse jednako merno razdeli, bogatinom vzame, nam pa da. Kogar zapelja taka ideja, ni vreden, da živi. Človeško življenje je le tedaj nekaj vredno, če primerno obrestuje, to je, da se v borbi življenja uspešno bo.i. Močnejši zmaga, slabši podleže. To vidimo pri rastlinstvu, živalstvu in ljudeh. Kdor se boji življenjskega boja, tisti nima pravice do življenja. In če mislijo zapeljati revčki, da bodo kdaj sedeli v zapečku in uživali bogastva, za ktera so se trudili drugi, se silno motijo.

c) Vođiti polemike, kjer kar mrgoli: lakajev, farjev, brezsrčnih kapitalistov. V tem je zanikna dvoji-

ca znamenita. No, pa jim ne zame-rim! Dečka sta brez vsake izobraz-be in sta brez dvoma učenca (pa slaba) avstrijske socialno-demo-kračične stranke s zloglasnim čifut-om dr. Adlerjem na čelu. Tam sta se naučila nekaj fraz, ktere se-daj prodajata med našimi zapeljani-mi revčki. Delni uspeh se že vidi. Nekteri teh revčkov so že tako po-suroveli, da dejansko napadajo ro-jake, ki si upajo imeti drugačna prepričanja. In nič čudnega. Tak so-cijalizem, kakor propovedujeta Pinč in njegov "bankir", res ne more ro-diti družega, kot popolno duševno podivjanost, moralno propalost in pa izneverjenje svojemu narodu ter jeziku. Vsa slavjanska demokracija, razen izvrstne češke, je židovski a-parat, ki gradi most velenemskim težnjam po glavah lastnega naro-da."

Po nazorih literarnih tatov bi se morali klanjati pred duhovniki in zagovarjati verski švindeli. Ali ne-veste, da je beseda far za človeka še premehka, ki govori delavcu-tr-pnu, da bode bog poplačal njegove dolgove v nebesih, da se on dem lo-že masti o njegovih žuljih. Koliko je verstvo vredno za človeštvo, pove jasno in odprto znameniti učenjak Ernst Haeckel v svoji knjigi "Weltraethsel". Knjiga stane 45c., torej si jo "bankir" Sakser lahko o-misli, ne da bi mu bilo treba stradati zavoljo nje.

Kar se pa delitve tiče, pa Sakser že dandanes deli in sicer tako, da gre v njegov žep večina, manjšina pa v žep njegovih vslužbencev. Razlo-ček je le ta, da Sakser deli z de-lavci, da delavcem ne plačuje tarifa, pred bogatini in hlapci evropskih potentatov se pa klanja globoko.

Ker literarni tat trdi, da slabejši podleže močnejšemu, da se to opa-za tudi v naravi je s tem samega sebe loputnil po zobeh. Dandanes so na-videžno močnejši posedujoči slo-ji, kakor so bili v fevdal-ni dobi fevdalni stanovi. Vzlic temu je pa tretji stan s pomočjo profe-tarcev strl moč fevdalcev. In danes se že majojo stebri današnje člove-ške družbe, ker stopa na plano orga-niziran razred proletarcev, ki bo strl moč posedujočih stanov, če tudi Sakser v svojem trobitu trdi, da tak človek, ki se bojuje za take ideje ni vreden da živi.

Kar se pa izobrazbe tiče, saj toli-ko lahko smejo trdimo, da delavci, ki pišejo v "Gl. Svobode" ne kra-dejo člankov iz drugih listov in jih potem objavljajo kot svoje lastno delo, ne da bi navedli vir, odkod so jih vzeli.

Tudi neotesanost in surovost naj-demo le pri Sakserju. Še ni dolgo, ko je g. Sakser priporočal la iz ne-voščljivosti, naj se zastopnika kle-rikalnega lista "Nove Domovine" pretepe in osuje. In to surovo pri-poročilo je Sakser obelodanil v svojem od literarne tatvine živeče-mu obskurnemu lističu.

Da so literarni tatovi izborna fo-tografirali v kroniki Sakserja, dok-aazuje tudi to, da je vprav Sakser tisti tčee, ki o svojem narodu, ako se gre za denar, zaničljivo govori.

Ko so ga nekoč vprašali v nekem šovinističnem nemškem društvu v New Yorku, ako ni on Slovenec, se je Sakser naglo odrezal: "Ich mache nur Geschaefte mit ein par lausigen Krainern und diebschen Croboten." (Jaz sem le v trgovski zvezi z nekaterimi ušivimi Kranjci in tatinskimi Hrvati.) To je resni-ca, katere Sakser nikdar ne bo u-tajil.

Sakser je tudi velik prijatelj iz-obrazbe. Pa kakšne? Prijatelj, ki je bil slučajno v Chicagi, ko se je Sakser vračal iz zborovanja J. K. J., je slišal na svoja ušesa, ko je Sak-ser v gostilni št. 564 na Centre Ave. izrekel javno, kedlar mu primanj-kuje naročnikov, da hitro priobči za neumne Kranjce, kako povest o morski kači, ki vleče.

Ali se naj čudimo, ako sedaj čitamo v njegovi kulturni (?) plah-ti povest "Gozdovnik", kjer v vsaki drugi vrstici pokajo puške, revol-verji in se koljejo z noži? Ali se naj čudimo, če bode prihodnja povest morda imela naslov "Beračeve skrivnosti" ali "Beračica grofica"? Pri Sakserju je vse mogoče, če le nese denar!

Kar se pa alkoholizma tiče, bi pa

g. Sakser lahko zamenjal svoje ime v pl. Stamperl ali pa v pl. Šampanj-ska čašica.

G. Sakserju je sedaj vsaki dela-vec, ako je malo vinjen pijanec, al-koholist. Ako se pa g. Sakser nale-že šampanjca, da komaj stoji na nogah, potem so pa "gospod" Sak-ser le zadostili svoji stanovski dol-žnosti.

Napisal bi lahko še marsikaj o Sakserju in njegovih literarnih ta-tovih, ki so iz "Zvona", šesti letnik udradli pesmici "Mornar" in "Slep-čeva hčerka", ne da bi od zdolaj podpisali ime pesnika. V Gregorč-ni pesmi "V mraku" so pa nekaj verzov spaciili, potem pa zapisali po S. Gregorčicu.

In to tatvino so v zadnjem Sak-serjevem koledarju priobčili kot svoj lastek produkt.

In taki notorični literarni tatovi naj bi kritizirali spise drugih? Tu je pač na mestu rek: "Le čevlje so-di naj kopitar!" U. Z.

La Salle, Illinois.

20. avg. 1905.

Cenjeni urednik! Pray žalostno vešt si usojam poročati.

Tu je umrl dne 4. avg. t. l. ob 1. uri zjutraj rojak in sobrat Šimom Zupančič, doma iz Toplic, županija Sv. Peter, občina Mokronk, okraj Novo mesto.

V stari domovini zapuša očeta in 2 sestrj; v Ameriki neke pa brata in sestrinega sina Frank Zupanči-ča v Seneca, Ill. Pokojnik je bival v Ameriki 13—14 let in bil član društva Triglav št. 2 S. N. P. J. in član društva "sv." Ročka, H. N. Za-jednice

Od prvega društva zapuša vsmrtnino v znesku \$425 sinu se-stre Frank Zupančiču, od drugega pa očetu, Mihi Zupančiču v stari domovini.

Pokojnik je zapustil v gotovini \$59 in 10 c. Ta svota se bode od-poslala dedičem z usmrtnico. Neka-teri tukaj stanujoči upniki, ako se jim dozdeva, da so upravičeni do zgoraj omenjene svote, naj svoje zahteve predložijo administraciji.

Pojasnila v imenu društva daje Dan. Badovinaz, I. tajnik društva Triglav št. 2. S. N. P. J. Yale, Kansas.

18. avg. 1905.

Tu je mrzlica pobrala Naceta Lu-kača, sobrata društva "Bratstvo" št. 9 S. N. P. J. dne 14. avg. t. l. ob 9. uri zvečer.

Pokojnik je doma iz Leš, občina St. Lambert, okraj Litija.

Frank Levec, tajnik.

~~~~~  
"4000 času primerna povest" je izostala radi preobitega gradiva.

~~~~~  
Vsem članom slov. soc. kluba v Chicagi na znanje.

Prihodnja seja slov. soc. kluba v Chicagi bode v četrtek dne 7 sep-tembra t. l. ob osmi uri zvečer v "Narodni dvorani" 587 S. Centre A.

Radi važnega dnevnega reda je neobhodno potrebno, da se vsi člani te seje vdeleže.

A. Poravne, predsednik.

Na prodaj pod jako ugodnimi po-goji šestmesecev rabljeno pohiš-tvo, obstoječe iz 2 postelj z vso opravo, 2 peči, 8 stolov, 2 miz itd. Pojasnila daje upravnistvo "Glas Svobode".

ROJAKI POZOR!

1000 mož potrebujeva v

—Silver Saloon—

461-463, 4th St. San Fran. Cal. za piti fino Wieland-ovo pivo, kali-fornijsko vino in najboljše žganje in kaditi najfinejše unijske smodke. Prigrizek prost in igralne mize na razpolago. Rojaki dobe hrano in stanovanje.

BRATA JUDNICH,
San Francisco, Cal.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pljake —
sodovico in mineralno vodo.

578 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

VESELICO

priredi po zaključku drugega glav. zborovanja
S. N. P. J. društvo

"SLAVIJA" št. 1 S. N. P. J.

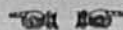
V SOBOTO ZVEČER DNE 9. SEPTEMBRA 1905

v Narodni dvorani na voglu 18. ul. in Centre Ave.

Na veselici sodeluje tudi delavski pevski zbor "OREL".

Vstopnina 25c.

Začetek ob 8:30

Dame v spremstvu

vstopnine proste.

Nova, moderna stiskalnica (preša)
za grozdje na prodaj pri John
Košeli-ju 351 W. 18th Str.,
Chicago, Ill.

Ako pošljete denar v staro do-
movino, obrnite se za-pno
na M. V. Konda-ta, 683 Loomis
Str., Chicago, Ill.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se og-lasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje bolj in bolj zmanšuje te-daj potrebuje človek krepila za prebavljenje, da ojači črva in ledvice. Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korezin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravlja. A-ko postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, te-lo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do-jedil, nespe-šnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v sla-bi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je naj-boljši kričistilbe in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,
585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Slika predčuje zlato-damsko uro (Gold filled.) JAMČI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek —Elgin ali Waltham. \$14.00

Te vrste ura stank le V obilo naročbo se priporoča vsem Slo-venecem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Duluth South Shore & Atlantic železnica.

Vsakovrstna zabavišča ob tej progi.

"Raj za ljubitelje športa".

Srne.
Lisice.
Gosi.
Šeuke.

Medvedi.
Jerebice.

Volkovl.
Race.
Jezerske postrvi.
Lipani in sulci

Fine udobnosti za ljubitelje športa.

Spalni, jedilni in salonski vozovi pri vseh vlakih. Vsi vlaki so opremljeni z najmodernejšim komfortom.

Za cene, vozni red in knjižice pišite agentu za vozne listke.

J. A. MICHEALSON,
Traveling Passenger Agent,
Grand Rapids, Mich.

MART ADSON,
General Passenger Agent,
Duluth, Minn.